

מה בגיליון:

- ◀ שמירניקים בארץ ובחו"ל מספרים על החיים בצל הקורונה
- ◀ מערכת החינוך ממשיכה לתפקד - שעתם היפה של הנעורים והחינוך הבלתי פורמלי
- ◀ מעוז יצא מתוק - יום השואה, יום הזיכרון ויום העצמאות במתכונת אחרת

ויליז מוסר וולק

גיליון

101

לדבי ומיקי וייסמן

מזל טוב
להולדת הבת

ברכות למירה ודניס ווטרמן
ולכל בני המשפחה

לשרה ויעקב גוטליב

מזל טוב
להולדת הנינה
אלי

בת לים וכפיר
ברכות לכל המשפחה
המורחבת

לנורית וציקר

מזל טוב
להולדת הנכדה
אלמה

(בארה"ב)
בת לטלי ופיטר

לדגנית ודגן אבישי

מזל טוב
להולדת הנכדה

בת לגל וענבל אבישי.
ברכות לדליה אלג'ם
ולכל המשפחה
המורחבת

לליאורה והרי אלוני

מזל טוב
להולדת הנכד

(בארה"ב)
בן לגלית ואיל

פואמה על תיעול מוטיבציה והכרה בטוב

הכותב ביקש להישאר בעילום שם

אז הנה אנחנו כבר סוגרים חודש בתקופה כה...שונה
קצת סרט מד"ב שאף אחד לא היה מעלה בדעתו או בחלום בשינה
משלוחים מהכלבו ומחד"א בשבילים כל שניה, הקניונים סגורים וכך גם כל החנויות ודוכני הפינה
(מכה לתרבות הצריכה והקנייה!)
גם את הסדר בילינו במתכונת מצומצמת מתמיד, בלי החרוסת של סבתא או מצה שמורה בטעם סיד,
חרשנו את כל נטפליקס ונשחק לנו כבר בפייסבוק הפיד,
ובחדשות עדיין תוכן יומי מחריד, ואיפה זה לעזאזל תל חדיד?
מה אני אגיד...
אגיד, שאת הפוקוס אפשר לשים איפה שנבחר,
וגם אם אתם רגילים אחרת, עוד לא מאוחר,
תגידו לעצמכם שמהיום או מקסימום מחר,
שמים לב לדברים היפים שמגיעים אלינו בכל יום נהדר!
אנחנו חיים בקיבוץ שהוא בגדר חלום,
הציפורים על העצים ופרח האלוורה הכתום,
הערבות ההדדית בכל הזדמנות,
היצירתיות שעולה בנו, הספורטיביות, הפעלתנות,
גם המנוחה על הספה שייחלנו לה כל כך הרבה פעמים,
גם בה אפשר לשקוע לפעמים בלי להרגיש אשמים,
זמן איכות עם האנשים הקרובים לנו מכל, זמן לצבוע את הכיסא ההוא סוף סוף בכחול,
זמן להתנתק מהרגלים ודפוסים מעכבים...
מתי פעם אחרונה הסתכלת על הכוכבים?
זוכר שפעם חלמת על כל מה שיש לך עכשיו?
אז מה אם התבלבלו לך במשלוח באחוזי השומן של החלב!
ולא קרה כלום אם לא תראה את חמותך מעמינדב.
הרי כמו כל דבר, גם הקורונה עוד תחלוף,
ופתאום כשזה כבר יהיה קרוב לסוף,
הכל אט אט יחזור לקדמותו ולשגרה,
אותו חדר אוכל ואותה קריית שמונה,
בתי ספר, עבודה,
ואותה תחבורה ציבורית ארוכה,
השאלה רק האם תהיה אותה אווירה?
כי קורה פה משהו גדול,
הכל נעצר.. אשכרה הכל!
ואנחנו למדנו להנות מהדברים הקטנים,
פתאום אנחנו רואים כמה מעט נחוץ לנו באמת בחיים,
כמה אנחנו אחד בשביל השנייה, כמה טוב שיש לנו זוג עיניים, שיניים וכיליה,
פתאום הטבע מרשה לעצמו להתקיים, ומבשל לנו קיץ חלומי עם אבטיח קר שלם,
ואם נהיה חברים של עצמנו בסוף תקופה שכזאת, אולי זה בדיוק מה שהיה צריך לקרות.

אמנות בפייסבוק: שתי תערוכות ארבע ציירות

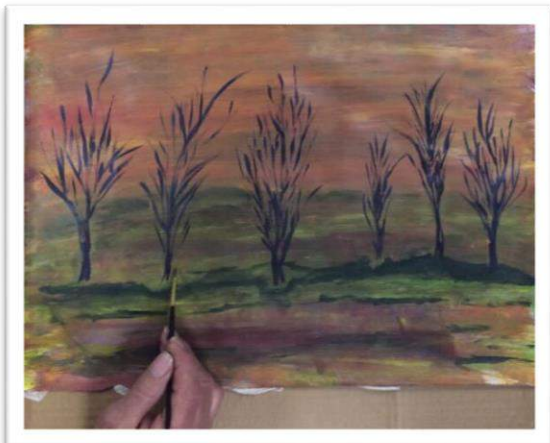
וסיפוריהן ראינה: גלית אורן

שגרת הקורונה החדשה, העבירה את תערוכות האמנות בשמיר מהקירות אל מרחבי התצוגה המקוונים של פייסבוק שמיר. בימים אלו מוצגות שם שתי תערוכות של יוצרים מקומיים: "חורף" מה- 1.4 המציגה 24 עבודות של צלמים, ו"ציור בימי קורונה" מה- 7.4, בה מוצגים 34 ציורים של ארבע ציירות.

טובית קמחי, חנקה שולר, זיוה בפה ואסנת פיאנקו החלו לצייר רק בשנים האחרונות, במסגרת לימודיהן אצל רזי כחלון בבית ותיקי הגליל וגלית אורן בבית היוצר בשמיר. ארבעתן התראיינו כאן וסיפרו מה זה בשבילן לצייר.

זיוה בפה: כבר שנים שאני במעגל היצירה, עוסקת בסוגים שונים של מלאכת יד. מהציור תמיד נמנעתי כי הוא הרגיש לי יותר חושפני. לפני כשנתיים התגברתי על החששות והתחלתי לצייר בחוג שנפתח בשמיר.

כבר מההתחלה הרגשתי שהציור מאפשר לי לקחת חופש מסוג אחר: להחליט את ההחלטות שלי, להכניס את הטעם והרצונות שלי לאמנות, לבטא את עצמי. זאת בשונה מאמנויות האחרות בהן לרב העתקתי או פעלתי בהתאם למודל מסוים.

אני נמשכת בעיקר לצייר נופים: עצים, הרים, שדות, ים... מראות שמאוד מדברים אל ליבי.

בתחילת הדרך היה לי חשוב לסיים מהר את הציורים שלי ולהרגיש את הסיפוק שבהשלמת המשימה. במשך הזמן למדתי להשתמש נכון יותר בצבעים, לערבב על מנת ליצור גוונים חדשים. הבנתי שאפשר להלביש את הציור בעוד ועוד שכבות של צבע, ושזה מוסיף לו עומק. כיום כשאני מציירת, כבר קל לי יותר לקחת את הזמן, לא להיבהל כשזה לא מסתדר, לראות בכל טעות הזדמנות ללמידה.

הציור חיזק אצלי את היכולת לסמוך על עצמי, ולא לפחד מחשיפה. כיום אני פחות שיפוטית ביחס למה שיוצא מתחת ידי, ויכולה להציג בגאווה את העבודות שלי מבלי לחשוש מביקורת. בדרך זו אני מאפשרת לאחרים להכיר אותי קצת יותר טוב, ונוצרת קירבה.

טובית קמחי: תמיד נמשכתי לציור, אך רק כשיצאתי לפנסיה התפנית למימוש חלומות.

התחלתי לצייר בחוג של גלית בשמיר ונדלקתי. כעבור שלוש שנים עברתי לצייר בחוג לציור בתל חי בהדרכת רזי כחלון מדפנה. אפשר לומר שהיום אני "מכורה". אני מאד נהנית מהציור ומחכה שבוע שלם שיגיע יום חמישי ואוכל לצייר בשקט. החוג נמשך שלוש שעות, במהלכן אני מאד נהנית ומנצלת כל רגע לציור. לפעמים אני לוקחת את הציור הביתה כדי להמשיך לצייר במהלך השבוע.

אני אוהבת מאוד את השימוש בצבע ואת ההתאמה בין צבעים בעיקר בדיו, אקריליק ואקוורל.

בציור יש תמיד יש את הרצון לתאר את המציאות באופן מדויק, לצד הרצון לבטא את הדברים באופן יותר אישי, חופשי ומופשט. החכמה היא להסכים לאבד לפעמים קצת שליטה ולהיות מוכנה להפתעות.

היום כשאני מתבוננת בדברים שסביבי, אני מנסה לנצור את הרגע, וחושבת איך הייתי מציירת את מה שאני רואה: אור וצל, גוונים, קווי מתאר. זה נותן עומק והרבה עניין בהסתכלות על המציאות. הציור הוא עוד תחום שמעשיר את חיי כיום, לצד עיסוקי האחרים.

חנקה שולר: מאז ילדותי אהבתי מאוד לצייר. בביה"ס היסודי הייתי מציירת מפות של מקומות בארגנטינה,

שאחר כך שימשו את אחי בלימודים. תמיד נמשכתי לחוברות של עיצוב: בתים, גרפיקה וצילומים מיוחדים.

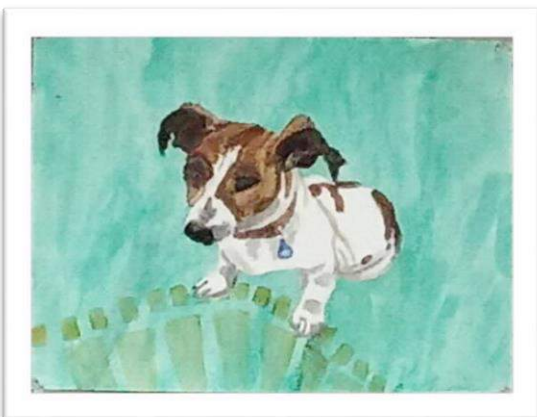
התחלתי לצייר בחוג של ותיקי הגליל בתל חי והצטרפתי בהמשך גם לחוג של גלית שנפתח בשמיר.

תחילה הייתי נבהלת כשהיה עלי לצייר נוף או כל אובייקט אחר, מחשש פן לא אצליח לדייק. עם הזמן, הבנתי שאני נמשכת לצייר את הדברים כפי שאני רואה אותם, מתוך רצון לתפוס את הרגע דרך העיניים שלי. הציור שינה את צורת ההתבוננות שלי במציאות, וכיום אני יותר שמה לב לפרטים של הדברים שאני רואה.

מתוך אופיי הרגשני, ציור יפה או מוזיקה יפה יכולים לרגש אותי עד דמעות.

פעם אחת, מצאתי את עצמי מציירת בבית היוצר בשמיר מכונת תפירה 'SINGER' שהייתה במקום. זהו זיכרון ילדות חזק מאמא שלי שהייתה תופרת תיקים למחייתה, ואני כילדה בת 10 שעוזרת על ידה.

חייתי הרבה שנים בזוגיות עם עודד, וכשהוא נפטר, לפני 8 שנים, הייתי צריכה פתאום לקבל החלטות ולעשות את הדברים לבד. הציור חיזק אצלי את היכולת לסמוך על השיפוט שלי ולעשות את הדברים בכוחות עצמי.

אסנת פיאנקו: מגיל הנעורים רציתי לצייר. יש לי אחות ציירת, ובמוסד החינוכי הייתי בחוג ציור. לא לימדו אותנו שם איך לצייר, ותמיד כשניסיתי לצייר נופים הייתי מתוסכלת מהתוצאות, מה שהביא אותי להפסיק לנסות. שנים דחיתי את הרעיון לצייר, ורק השנה מצאתי זמן והצטרפתי לחוג ציור בבית ותיקי הגליל.

למרות שחלק מהאנשים שם יותר מנוסים ממני בציור, זה לא הוריד לי את הביטחון. להפתעתי יצאו לי ציורים לא רעים, וגם הבנות שלי הגיבו בהתלהבות. בהתחלה ציירתי דברים יותר פשוטים ודו ממדיים. היה לי מאוד קשה לשבת לאורך זמן ללא תנועה, ובמהלך השיעורים הייתי קמה, הולכת קצת לחדר כושר וחוזרת.

בהמשך עברתי לצייר דברים יותר מורכבים, וניסיתי להעביר לציורים את ממד העומק והנפח. הבנתי שמה שהכי חשוב לי זה לתפוס את המהות של הדברים, ולא שיהיו העתק מדויק של מה שאני רואה.

עם הזמן התחלתי יותר ויותר ליהנות מחווית הציור. הייתי רוצה להמשיך וללמוד איך לרשום ולהשתמש טוב יותר בפחם ובצבע. כיום, בניגוד לפעם, אני חושבת שאם היו לי בבית את כל החומרים לציור, הייתי מצליחה לצייר לבד, וזה כשלעצמו הישג עבורי.

המפגש בין היוצר לעצמו ובינו לבין הצופים, יכול ליצור חיבורים חדשים ולהעניק השראה וכוח לשני הצדדים. מוזמנים להיכנס לפייסבוק שמיר ולהגיב לעבודות שבתערוכות. פרויקט התערוכות בשמיר ימשיך להעלות תערוכות בכל פלטפורמה אפשרית גם בעתיד.

רעיונות לתערוכות עתידיות יתקבלו בברכה.

גלית אורן galitik23@gmail.com

עינות ירדן בזמן קורונה

טל עזגד

לפני חודש ימים בדיוק, ביום חמישי מיד אחרי חופשת הפורים הגענו לבית הספר ליום שהתחיל עם שמיים כחולים ובהירים והסתיים עם אובך ורוחות שהפילו עצים ופגעו בכיתות. בין לבין נערכנו בצוות לאפשרות שבתי הספר ייסגרו בשל התפשטות הקורונה. בדיעבד, היה לנו יום אחד להתארגן ולחשוב יחד כצוות על המטרות שלנו ועל דרכי הפעולה במקרה כזה.

אז מה היה לנו הכי חשוב? בדרגת חשיבות ראשונה הגדרנו את השמירה על קשר עם התלמידים שלנו ובכלל עם הקהילה, זאת בנוסף לשמירה על שגרה כלשהי ועל למידה. הספקנו אפילו להכין מערכת לדוגמא, למקרה ש....

וכך, מיום אחד למשנהו ללא ניסיון מוקדם לא של התלמידים

או של הצוות, עברנו להוראה ולמידה מרחוק שהתקיימה ברצף במשך שלושה שבועות.

אז מה למדנו?

שכשיש רצון, נכונות וגמישות של אנשי מקצוע הכל יכול להצליח! כשחשוב לקהילה לשמור על קשר, ללמוד, להתמודד עם קושי ועם חוויה חדשה אפשר להצליח! שכשיש הורים שתומכים ומעודדים גם את התלמידים וגם את הצוות אז יש כח להמשיך בדרך משותפת.

ומה עוד יש ללמוד? כתמיד המון דברים:

המעבר ללמידה מרחוק מעלה את השאלה - מה זו למידה והוראה? מה תפקיד ארבעת הקירות בכיתה? כיצד מניעים מרחוק? כיצד משמרים קהילה מרחוק? כיצד עוזרים לאלו שיש להם קושי להתארגן וללמוד ללא הקשר האישי? כיצד נשארים רלוונטיים בחיי מתבגרות ומתבגרים שחווים עכשיו שינויים, קושי והזדמנויות שלא חוו קודם לכן? מה בכלל התפקיד שלנו אנשי הצוות עכשיו כשאנו רחוקים?

בשגרת היום יום של עינות ירדן, הדיאלוג, היזמות וקבלת ההחלטות השיתופיות לצוות ולתלמידים הם מובנים מאליהם, ועולה השאלה כיצד לשמר את אלו. בינתיים ישנה יוזמה של תלמידי י"א להדפיס מסיכות מגן לצוותים הרפואיים במדפסת התלת ממד שבבית הספר, הצוות החברתי שמורכב מתלמידים ומורים מארגן את ימי הזיכרון הקרבים וישנם גם הורים שיזמו שיעורים מקוונים בנושאים מגוונים. זאת בנוסף לקשר היומיומי המתאפשר לתלמידים עם אחראי הכיתות וכמובן הדיאלוג המתמשך עם החונך האישי שיש לכל תלמידה.

אין לנו ספק שיהיה אתגר להחזיר תלמידים מ"חופשת" הפסח ללמידה הווירטואלית, שיש לנו אתגר להמשיך ולשפר עבורם את חווית הלמידה ואף להכין לבחינות הבגרות את מי שיבחר בכך. לשם כך יש צוות חשיבה מורחב שנפגש באופן קבוע והדרכה של מורים, ואף ערכנו סקר בין התלמידים שממנו נלמד לקראת ההמשך. אנו מאמינים שקודם כל עלינו כמחנכים לנהוג ברגישות ובצניעות אל מול השינוי באורח החיים ובקשר שלנו עם הקהילה הבית ספרית.

בנוסף, אחד הדברים הבולטים בחסרונם הוא הקשר היום-יומי האישי בין כל באי עינות ירדן. החסר הזה מחדד גם בימים אלו את החשיבות של בית הספר כמאפשר למידה חברתית והתפתחות רגשית, כמקום שהלמידה בו היא רב גונית, רב תחומית ופונה לאינטליגנציות מרובות - ואינה עוסקת רק בציונים - ואת זאת אנו מנסים לשמר גם עכשיו.

אז זה לא כל כך נעים לראות בית ספר סגור, בטח כשבית הספר הוא בית, והלוואי שכשהדברים הללו יתפרסמו כבר נחזור לשגרה הישנה.

מקווה שכולנו נעבור בשלום את התקופה הזו (באופן אישי אני עסוקה הרבה בדאגה להורי ואחותי שבלונדון ולאחותי ומשפחתה שנמצאים בעוצר בברצלונה כבר מעל לחודש). בסופו של דבר הבריאות היא באמת הכי חשובה בדיוק כמו שתמיד סיפרו לנו.

תודה לכל הורי שמיר שפרגנו ותמכו לאורך השבועות האלו - מקווה שהצלחנו ונמשיך להיות משמעותיים גם עבורכם - ושלא נפסיק ללמוד!

רק בריאות,

טל עזגד

הפעם נפגשתי ושוחחתי עם ארי אשל, בן 31, דור שני בקיבוץ, בנם של אכנס אשל ואריאל אשל ז"ל.

ארי שירת בצבא כאפסנאי במחנה "גיבור" בקרית שמונה במשך 3 שנים. לדבריו השירות לא היה מעניין במיוחד "ואנמי". לאחר הצבא עבד במטבח בקיבוץ כמה חודשים ואז טס לטייל באפריקה למשך שנה. בין היתר עבד במדינת קניה בסלילת כבישים. לאחר מכן חזר לשמיר, עבד בנוי של שמיר ושוב טס לטייל במשך שנה במזרח.

כיום עובד בפנית החי ובכולבו ושואף להתפתח עם החיים "לאט לאט ועם מה שיבוא".

שלום ארי, ותודה שהסכמת לשוחח. אשמח שתספר על זיכרון ילדות שיש לך משמיר.

בתור ילד אהבתי את הטבע, טיילתי מחוץ לקיבוץ, במעיינות. הייתה לי תחושת חופש בקיבוץ. היינו, כל הילדים, מעסיקים את עצמנו בחוץ, למשל בבנייה. אני זוכר שבנעורים הייתה תקופה שבנינו צריף שהיה מעין פינת ישיבה מחוץ למועדון נעורים. ברגע שהתקנו חשמל ותאורה כבר ביקשו שנוריד כי זה היה מסוכן.

מה איפשר את החופש?

הביטחון שקיים בקהילה פיתח בי אחריות, הרצון וההתנסות "בלפתוח את החשיבה". זה איפשר סקרנות ופתיחות. אנחנו גדלנו עם ההורים, לעומת דורות קודמים. בשכבת הגיל שלי התא המשפחתי היה יותר משמעותי ובעל השפעה. בבית הייתה אורה מאוד פתוחה ומאפשרת, ולכל ילד היה את המקום לעשות את הבחירות שלו.

המצב הביטחוני בעבר לא קטע את הביטחון והחופש?

לא. אחד הזיכרונות הראשונים שלי הוא שאימא מעירה אותי והולכים למקלט. השגרה הזו לא עוררה בי פחדים. ב-2006, במלחמת לבנון השנייה, אני והחבר'ה שמחנו שיש קצת אקשן ועניין ושהשגרה מופרת. אין הרבה אטרקציות בצפון אז זה הפך לשובר שגרה - לא היו לימודים באותה תקופה.

מה הוביל אותך להחליט ללמוד עבודה סוציאלית?

התחלתי השנה אך מאז כבר הפסקתי. מה שעניין אותי התחום של עבודה טיפולית עם בעלי חיים.

ומה הוביל לרצון להפסיק ללמוד?

תוך כדי הבנתי שלימודים אקדמיים הם פחות הכיוון שלי. היום אני יודע שאני רוצה לעבוד עם ילדים ובעלי חיים, אך עדיין לא יודע באיזה אופן. אני משלב את האהבות האלה בעבודתי בפנית חי בשמיר. אני אחראי על התחזוקה השוטפת, ועל פעילויות לילדים בזמן תקופת הקורונה. למשל: אני מעביר הפעלות של היכרות עם החיות, הילדים לומדים איך החיה מתנהגת, לומדים על אהבה והערכה לבעלי חיים.

איך רכשת את אהבתך והערכתך לבעלי החיים?

ממש מגיל אפס. מגיל 4 היו לי חיות מחמד, תוכי וכלבה, ובגיל מבוגר יותר למדתי רכיבה על סוסים. אחרי זה עבדתי כמה שנים כמדריך רכיבה על סוסים. אני זוכר שהייתי הולך כילד לפינת חי, לאורווה ולרפת. היום יש לי 2 כלבים, 2 חתולים ונחש.

אילו תחביבים יש לך בזמנך הפנוי?

אני עוסק בגינון ועבודות עץ. אני מגלף מהעץ או מהשורשים שלו פסלים, ומעצב אותם כך שייראו יותר אסתטיים.

מה אתה אוהב בשמיר?

זה הבית. אוהב את המיקום של שמיר, את הנוף, הטבע מסביב. נכון לשלב זה אני רואה את עצמי נשאר כאן. יש פה ניסיון ליצור הווי קהילתי.

מחשבות איך הקיבוץ יכול עוד להתפתח?

מוחות גדולים עוסקים בדבר הזה.

נא להכיר: צעירי שמיר

ראיינה:
רננה ברקאי

יחס החברה והשלטון לחיי המבוגרים

בתקופה מאתגרת זו של מגפת הקורונה עולות דילמות שונות. אחת הדילמות שעולות בצורה בוטה וחריפה היא יחס החברה והשלטון לחיי המבוגרים. להלן סיפור קצר בנושא.

שתיים לפנות בוקר וקור אימים בחוץ. דפיקות חזקות בדלת. אמא של ירוחם פותחת את הדלת ורואה מולה צמד שוטרים פולנים עם פנים קפואות.

האם ירוחם טננבאום מתגורר כאן? שואלים השוטרים. כן, עונה אמא. מה הוא עשה ומדוע אתם מטרידים אותנו בשעות כל כך מאוחרות?

קיבלנו הוראה להביא את ירוחם לתחנת המשטרה לחקירה. יותר מזה אנחנו לא יודעים.

אמא מתחילה לבכות ולצרוח וכל בני הבית מתעוררים. לאחר כ 10 דקות עוזבים השוטרים את הבית יחד עם ירוחם, כאשר כל שוטר אווז ביד אחרת שלו. כך הוא נגרר לתחנת המשטרה כשבחוץ יורד שלג והקור מקפיא עצמות. ירוחם יודע שאם הוא יגיע לתחנת המשטרה, הוא ישהה כמה ימים בכלא מאחר שהוא יהודי.

ירוחם היה קטן גוף וצנום והמעיל שלבש היה בעבר של אחיו, ולכן היה גדול עליו בכמה מידות. תוך כדי הליכה הוא מצליח לשחרר את ידיו מידם של השוטרים, להוציא עצמו מתוך המעיל הגדול ולהתגלגל בתוך השלג אל תוך תעלה שהייתה לאורך השביל שהוביל לתחנת המשטרה. עד שהשוטרים הבחינו שהם הולכים רק עם המעיל, הצליח לברוח לתוך היער הסמוך ולהעלים.

הוא ידע שאין לו אפשרות להישאר באזור זמן רב ולכן עוד באותו הלילה חזר לביתו וביקש מאביו סכום כסף שיאפשר לו לברוח לגרמניה. לאחר מספר ימים של נדודים ברגל וברכבות, ירוחם מגיע לעיר קלן שבגרמניה, ומוצא מקום עבודה בנגרייה קטנה למחיתו.

לאחר מספר חודשים של עבודה ומגורים בנגרייה ירוחם מצליח לחסוך מספיק כסף, לשכור דירה ולהתחיל חיים חדשים של מהגר פולני בגרמניה. למרות שהשכר היה נמוך הוא מצליח לחסוך סכום נכבד של כסף ולרכוש לעצמו חנות רהיטים.

השנים עוברות וירוחם מצליח מאוד בעסקיו. הוא מצליח גם להקים משפחה עם ויטה, יהודייה שהגיעה עם משפחתה לקלן לאחר שגם הם נאלצו לברוח מפולין בגלל האנטישמיות שם.

עם השנים האנטישמיות מגיעה גם לגרמניה. בליל הבדולח, לאחר שחנות הרהיטים שהייתה כבר רחבת ידיים ונפרסה על שתי קומות גדולות, נשרפה, המשפחה מבינה שאין להם אפשרות להישאר בקלן והם בורחים לאנטוורפן שבבלגיה.

במשך כל שנות המלחמה, המשפחה, עם שלושת ילדיהם, בורחת מהנאצים. בכל פעם שהגרמנים מגיעים סמוך למקום מגוריהם, המשפחה אורזת את חפציה ובורחת למקום בו הגרמנים עדיין לא שולטים.

האח הגדול, משה, שהיה בן 17, מצטרף לפרטיזנים הצרפתים והמשפחה נותרת עם שני הבנים הצעירים. שמעון בן 14 והבן הצעיר שלמה, בן 9.

באחד הימים, כשהמשפחה נמצאת בטולוז שבדרום צרפת, מגיעות שמועות שהמשטרה הצרפתית תבוא הלילה לאסוף את כל הגברים היהודים בכל משפחה כדי לשלוח אותם ברכבות לגטאות.

ירוחם ושמעון מחליטים למצוא מחבוא ולא להישאר בבית. כאשר המשטרה מגיעה לביתם הם מוצאים רק את שלמה בן ה 9 ואת אמו. מאחר שהשוטרים חוששים שהם לא יגיעו למספר המגורשים המבוקש ע"י הגרמנים הם מחליטים לקחת את שלמה ואמו למחנה שנבנה בעיר כדי לאסוף את כל המגורשים לפני שמעלים אותם לרכבות.

לאחר שהם יוצאים מהבית אומרת אמא של שלמה לאחד השוטרים שהיא שכחה משהו והיא רוצה לעלות חזרה לביתה. אחד השוטרים נשאר עם שלמה ברחוב בעוד השוטר השני חוזר עם אמו לדירה. האם שמה לב שהשוטר עסוק בבדיקת הניירת שבידו ולכן לא שם לב אליה. היא מנצלת את ההזדמנות ומנסה לברוח דרך המרפסת. היא מתכננת לברוח כדי להזעיק את אבא ושמעון שיבואו לעזור לה לשכנע (ע"י מתן שוחד) את השוטרים שישחררו אותם.

תוך כדי ניסיון הבריחה היא עולה על גגון זכוכית שהיה מתחת למרפסת שלהם. הגגון נשבר והיא נופלת ושוברת את רגלה. השוטרים מחליטים ששוטר אחד ילווה אותה לבית החולים בעוד ששוטר השני ייקח את שלמה למחנה. כך קרה ששלמה נלקח למחנה לבדו, ללא אמא וללא אבא.

למחרת מגיעות משאיות כדי להוביל את המגורשים מהמחנה לתחנת הרכבת. השוטרים הצרפתיים מעמידים את כל המגורשים בטור ומתחילים לספור כמה אנשים עולים למשאיות. כאשר מגיע תורו של שלמה לעלות על המשאית נשמעת משרוקית של שוטר המודיע שהמשאיות מלאות ולכן ניתן להפסיק ולהעמיס אנשים.

שלמה נשאר מספר ימים במחנה ואז מחליטים לשחרר את כל מי שנותרו שם. שלמה חוזר לבד הביתה שם הוא מוצא את אביו, אמו, עם גבס על רגלה ואת שמעון אחיו.

משנסתיימה המלחמה, המשפחה מתאחדת והם חיים ביחד בעיר ליל שבצרפת. זמן קצר לאחר מכן, האח משה עולה לארץ ולאחריו עולה גם שמעון. ההורים, יחד עם שלמה, עולים לארץ לאחר ששלמה מסיים את לימודי התיכון בעיר ליל.

המשפחה מתפזרת לאורכה של ישראל כאשר משה מקים משפחה בחיפה, שמעון מקים משפחה בתל אביב ושלמה נשאר עם הוריו בבאר שבע ומקים שם משפחה.

אדם, בנו של שלמה, בא לבקר את אביו בבית האבות שם הוא שוהה כבר מספר שנים.

- מה נשמע אבא?

- רגיל, אתה יודע, בגילי גם רגיל זה טוב.

- איך מסתדרים בתוך המקלט כל כך הרבה ימים? שואל אדם.

- אתה יודע איך אני מעודד את עצמי בזמנים קשים? שואל אותו אביו.

- איך?

אני נזכר ברגעים הקשים בחיי ויודע שתמיד יכול להיות הרבה יותר גרוע מהמצב היום. לרע אין סוף, ותמיד יכול להיות הרבה יותר גרוע.

- אתם שומעים את רעש הנפילות או שבתוך המקלט לא שומעים כלום?

- עם השמיעה שלי אני לא שומע שום דבר, כך שאני גם לא שומע את רעש הנפילות. הדבר שהכי קשה לנו זה שאין טלוויזיה במקלט ולא נראה שיש מישהו שדואג לטפל בבעיה של חוסר קליטה בתוך המקלט. ובימים אלו אנו נשארים במקלט במשך כל היום והלילה, מאחר שהצוות לא מסוגל להכניס את כל הדיירים למקלט בתוך זמן קצר כל כך.

המדינה שלנו פשטה את הרגל בכל הנושאים הקשורים למוסר וערכים וכל נושא נבדק רק על פי העלות שלו וללא כל מחשבה קדימה.

אדם, החיים לעולם לא נעצרים ותמיד הולכים לכיוון מסוים. אם אתם, הדור הצעיר מאתנו, לא תדאגו שהחיים במדינה ילכו בכיוון של חמלה ודאגה לחלש, המצב יהיה הרבה יותר גרוע ונגיע למצב בו גם מקלט לא יהיה לאנשים המבוגרים.

לא ייתכן שרק בגלל שהמדינה לא דאגה לממ"דים צמודים לכל מספר דירות בבית האבות, אנו נאלץ לחיות כל היום וכל הלילה במקלט.

תודה רבה אדם, שאתה בא לבקר אותי כשאתה יכול. אך נראה לי, שבימים אלו, כדאי לא להתרחק מהממ"ד כך שהייתי מעדיף שלא תבוא לבקר עד אשר המבצע בעזה יגמר.

כמה ימים לאחר ביקורו של אדם נפטר שלמה במקלט ומאחר שמצב החירום לא הסתיים הוא נקבר בבית הקברות בבאר שבע ללא בני משפחה שילוו אותו.

אל החלון הפעור / נגה מרקמן

(מתוך: "וחורף אחד" בהוצאת פרדס 2018)

הרישומים: משה כגן - מתוך הסדרה
"הרהורים בשחור לבן", שהחל לצייר אחרי
מלחמת ששת הימים.
(באדיבות משפחת כגן השומרת על מורשתו.)

בית הכנסת / משה כגן 1969

אל החלון הפעור

1.

בעקבות שירו של טריסטאן צארה, "ריקוד גומי זכוכית"

גע בי באַצבע,

בקצה האַצבע,

רק בלחי.

גע בי לרגע בשער.

החזר, בלא משים, קנצת שער למקומה

לרגע,

רק לרגע,

לרגע אחד קצר.

גע בגעגוע,

לרגע — בגעגוע.

גע בנשאר.

בנשאר.

2.

בהשראת שירו של יעקב ון הודיס, "סוף העולם"

משערות המשוחררת בוקעים נחשים

בזועת הלילה הפרוע.

תנים מגיחים מאפל

אל מרתפי הבית הרעוע.

שריקות חוצות את דממת הליל

ממערות התריס הקרוע.

ליצן עצוב יוצא לרחובות הקפואים —

השעון חדל מלנוע.

3.

(גע.)

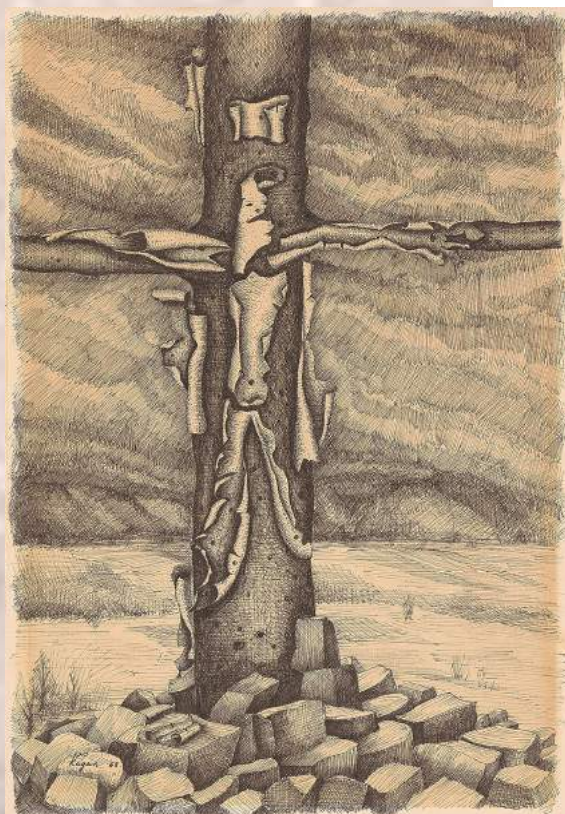
גע בגעגוע.

בירח המלא,

בחסר.

במיתר הבקוע.)

אל החלון הפעור / נגה מרקמן

העץ הצלוב / משה כגן 1968

תפילין בחורבות גטו ורשה
משה כגן 1968

4.

נחשים מפי רעב מתרוצצים במגרות,
רושפים בברק מסכן ושחר.
בקלפות איקליפטוס נושר העור
אל אדמות כבול בוערות.

הרי בזלת מתפוררים. מתמוטטים
אל החלון הפעור.
מה שקפא — החל לבער, מה שבער — הפך לעפר.
(בוא, ספר לי ספור)

5.

שלחן הוא שלחן, וכסא —
אניה נטרפת.
ליצן עצוב מדדה ברחוב הקפוא,
פרפר נצוד ברשת.

השלב זולג במהירות לנחלים
המגששים דרכם אל הים.
ברבור שחר וילדה עם גפרורים
נשכחו אי שם.

6.

גע בעצגוע.
בכוכב הנושר.

מחרוזת זו נכתבה בהשפעת השירה האקספרסיוניסטית
הגרמנית של תחילת המאה ה-20. שירה שניבאה את
האפוקליפסה שעתידה לפקוד את העולם. תוך כדי כתיבה
צפו מול עיני רישומיו של משה כגן. תמונות אלה הפכו
לחלק מהעבודה ושזורות כעת בין השורות והמילים.
אני מבקשת להודות למשפחת כגן על שיתוף הפעולה.

נגה

שכבת י"ב כתבה והפיקה את הטקס ברוחם ובדמותם.
הטקס צולם והוקלט מראש ושודר בערוץ הקיבוץ, ותודה לכל
השותפים הנפלאים שלנו לביצוע ולעשייה.

בשנה שעברה שכבת י"ב הייתה במסע לפולין, מסע שהיה
לסימן דרך וערך עבורם; לזכור ולא לשכוח, להנציח את
חוויותיהם ולהעבירן הלאה גם לקהילה.

בנוסף לשירים ולטקסטים המרגשים המאפיינים יום
משמעותי זה, שיתפו הנערים והנערות את חוויותיהם מהמסע,
וסיפרו את סיפורי משפחותיהם שעברו את תקופת השואה
(בהמשך הטקסט - סיפורן של משפחות סגל וליוטריין).

תודה גדולה לשכבה על ההשקעה והמסירות. הכנת הטקס

הייתה מיוחדת ומשמעותית ואנחנו מקווים שבת שמיר מצאו את הטקס מכובד ומרגש.

יום לאחר מכן, בשעות הערב, התנדבו השכבות הבוגרות בנעורים (ט' - י"ב) והשתתפו בפרויקט מרגש ביוזמת
צה"ל, בשיתוף הקרן לרווחה של ניצולי השואה ובית לוחמי הגטאות – "פרח לניצול". הפרויקט יצא לפועל
בסיוע עמותת ותיקי הגליל.

"פרח לניצול" (עציץ) לצד תעודת הוקרה ומכתב מגיורא, ראש המועצה, הוענקו לשורדי השואה על תרומתם
להמשכיות קיומו של העם היהודי בארצו. המפגשים של הנערים והנערות (עם מסכות, כפפות ומרחק בריא
כמובן) היו מרגשים ומעצימים עבור הוותיקים והנעורים שלנו גם יחד.

אלה שורדי השואה, החיים בקרבנו, שקיבלו עציץ ותעודת הוקרה ומכתב של ראש המועצה:

שמחה הרדוף	אסתר ופנחס כרמי
דוידקא אדוט	דליה אלג'ם
טובה גרטי	מזל עמלני
יעקב ושרה גוטליב	מאשה פופלינגר
משה מירון	נורית ויהודה שנהר
שמואל וברכה סוכה	פנינה מילר
בלה קרייצר	ודיירי סביון: שושנה פודור, מינה אורינוביץ, בתיה קרמיש ומוני בר-אלון.

לחיי עוד שיתופי פעולה חשובים ומתוקים כאלו! תודה לבית ותיקי הגליל ולרחלי לנדמייסטר על ההזדמנות,
ולכם נעורים יקרים על רוח ההתנדבות!

סיפורו של סבא שלמה (סטפן) בריצ'קובסקי – אבא של מיה סגל וסבא של נווה

מיה מספרת את סיפורו של אביה, סטפן, שנפטר לפני כחודש :
משפחתו של אבא גרה בפולין בעיר לודז'. אבא היה בן יחיד לאמו מטלה ולאביו חנוך. אביו היה טכנאי שיניים ואמא עקרת בית.

עדויות של אבא מתחילה כך :

"מתחילת המלחמה בשנת 1939 ועד לחודש אוגוסט 1944 הייתי עם המשפחה בגטו לודז'. ב-20 לאוגוסט 1944 בפינוי מהגטו, בתחנת הרכבת בעיר, נדחסנו לקרונות להובלת בהמות והקרונות נאטמו. יצאנו לדרך מבלי לדעת לאן. כך, ברכבת, "חגגתי" את יום הולדתי ה-17.

נסענו במשך יומיים שלושה עד שהגענו לתחנתנו הסופית, אושוויץ בירקנאו. דלתות הרכבת נפתחו ונדרשנו לרדת מידיה. היינו בהלם. לא ידענו לאן הגענו. בצדדים, עמדו אסירים במדים מפוספסים, שצעקו לנו שזה הסוף ושהולכים לשרוף את כולנו. התקדמנו והגענו למקום שבו נעשתה הסלקציה על-ידי מנגלה. אמא ודודה בלומה נשלחו ישר למשרפות. יותר לא ראיתי אותן".

אבא שלי ואביו נשלחו למחנה הצוענים בבירקנאו. אבא שלו הלך ונחלש והיה ברור שלא ישרוד.

אבא סטפן נבחר כאחד מבין 254 נערים שיעברו למחנה אושוויץ 1 לבית ספר לבנאים בבלוק A13. לפני שעזב את מחנה הצוענים ניתנה לו האפשרות להיפרד מאביו. מילותיו האחרונות של אבא חנוך היו שהוא מקווה שהוא יינצל ושיהיה המשך למשפחה. הם נפרדו בבכי ויותר אבא לא ראה אותו ונשאר יחידי מכל המשפחה.

ממחנה אושוויץ 1 הועבר בנובמבר 1944 למחנה זקסנהאוזן בגרמניה, ומשם לבית חרושת לאווירונים 'הנקל-ורקה' Hinkel Werke. משם נלקח לצעדת המוות, שבמהלכה הסתיימה המלחמה ואבא שוחרר.

לאחר המלחמה הגיע ל"בית ילדים" בבלקנזה Blaukense בגרמניה, ומשם עלה ארצה ב-1947 כחלק מגרעין לקיבוץ חולדה. בעמיעד הגשים את משאלת אביו והקים את משפחתו.

לפני חודש וחצי נפרדנו מאבא באהבה וכאב גדול. הזיכרון, האהבה והמורשת שלו ילוו אותנו תמיד.

סיפורה של משפחת ליבזון-ליוטרין

רגינה, אמו של רפי ליוטרין מספרת על משפחת אביה, משפחת ליבזון.

משפחתי גרה באוקראינה במחוז חרסון.

לסבא רבא מאיר-חיים היו 5 ילדים והוא התפרנס מטחינת קמח. בהמשך סבי אברהם נישא לסבתי רבקה.

עם פרוץ המלחמה, כשהגרמנים התקרבו לחרסון ב-1941, חלק גדול מהיהודים החלו להימלט מהעיר. אלפים מתושבי האזור הצליחו לברוח ולנדוד למקומות אחרים ורבים נשארו, הוכנסו לגטו, ובספטמבר 1941 נרצחו.

ביניהם היה גם סבא רבא מאיר-חיים, אחד מילדיו ויתר משפחתו.

סבי, סבא אברהם, שעבד כפקיד בתחנת הרכבת המקומית, התגייס לצבא, נלחם ונפצע מספר פעמים.

סבתא רבקה הייתה בין אלו שהצליחו לברוח מהעיר. היא ו-2 ילדיה, רפי שהיה בן 4 וארנולד בן 7 עם עוד מספר בני משפחה, הצליחו להגיע ברכבות לטורקמניסטן. בדרך חוו רעב מחלות ומחסור גדול.

עם תום המלחמה ב-1945, כמו רבים מתושבי חרסון שברחו, שבו רבקה רפי וארנולד לביתם וניסו לשקם את חייהם.

בשנות השישים, נשא רפי אבי שהיה פועל בבית דפוס, את גלינה לאשה, אלו הם הורי.

לאחר שנפתחו שערי ברה"מ לעליית היהודים, כשהייתי בת 21 ולאחר שהורי נפטרו, עליתי יחד עם אחותי גיני לישראל והקמנו את משפחותינו.

דור לדור יביע... בצל ימי קורונה

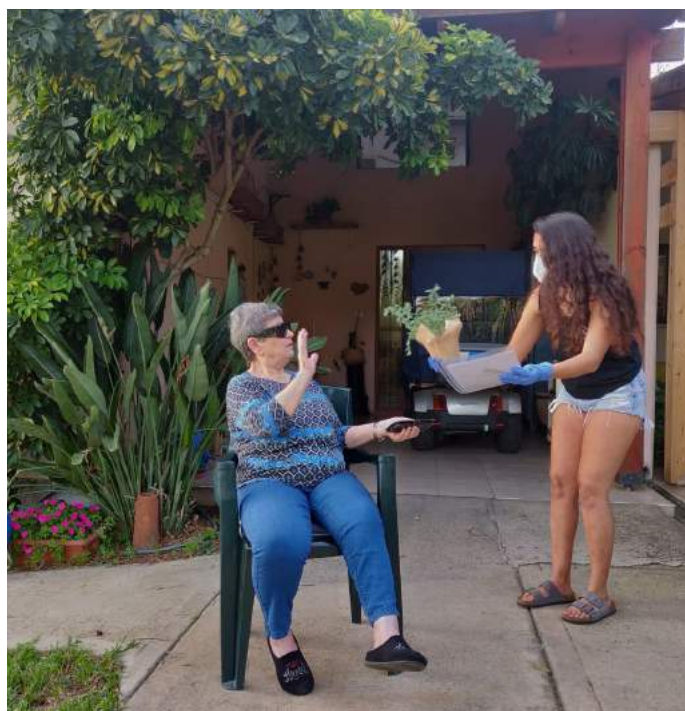
הדור הצעיר מחבק את הדור השלישי ומרים את המוראל. רגעים יפים ומרגשים שהונצחו בתמונות.

לקטה: רוני האוזנר

שכבת ט"ו-י"ב מחלקת עציץ ותעודת הוקרה לכל אחד ואחת משורדי השואה החיים עמנו.

דור לדור יביע... בצל ימי קורונה

קורונה בהולנד

תקציר שיחת זום עם
מיכל דורון מתאריך
23.4.2020

ב13 בפברואר 2020, נסגרו בתי הספר בפרובינציות הדרומיות של הולנד, הרחובות היו שקטים מהרגיל, רבים לא הגיעו למקומות העבודה - התושבים יצאו לחופשת החורף שלהם. ההולנדים עם מסודר. לכל חופשה (או לפחות לרובן) יש מאפיינים קבועים. בפברואר, באופן מסורתי, משפחות הולנדיות רבות יוצאות לסקי, וגם השנה לא היה אחרת. אלפים על אלפים של הולנדים מדרום המדינה בבגדים אופנתיים ומשקפי שמש גדשו את אתרי הסקי של צפון איטליה, אוסטריה ושווייץ.

שבוע לאחר מכן חגג העולם הקתולי את הקרנבל: באירופה - תהלוכות צבעוניות של אנשים מחופשים, שותים ורוקדים ברחובות, גודשים את רחובות הארצות הקתוליות - איטליה, ספרד צרפת, בלגיה וחלקים ספציפיים מהולנד וגרמניה.

הולנד מחולקת באופן מסורתי לפרובינציות פרוטסטנטיות וקתוליות. דרום הולנד ברובו קתולי, ולכן הקרנבל נחגג רק שם. במסגרת שבוע הקרנבל אלפי אנשים, ביניהם רבים שנפשו שבוע קודם באיטליה, הצטופפו ביחד, התכנסו בבתי קפה וברים, שתו בירה ושרו בקול רם תוך כדי גיפופים, ריקוד וחיבוקים.

שני התנאים האלו: חשיפה לוורוס והתקהלות גדולה בה אנשים שרים או צועקים, בתוספת מזג האוויר - 5 מעלות ועד 11 מעלות עם אחוזי לחות נמוכים באוויר, התקיימו בכל המקומות בהם פרצה המגיפה בצורה משמעותית. וכך היה גם כאן.

אם משווים לארצות אחרות בתוך ומחוץ לאירופה, הולנד מגיבה לאיום שהביא איתו נגיף הקורונה מאוחר ומעט בכל קנה מידה.

☀ נמל התעופה סכיפהול נסגר לטיסות ישירות מוואהן ב 22.1.

☀ ב26.2 הוציא משרד החוץ ההולנדי אזהרת מסע לצפון איטליה, בה כבר היו כמעט 1000 חולים מאובחנים.

☀ בין סוף ינואר לסוף פברואר, במהלך כמעט חמישה שבועות, לא יצאו הנחיות או תקנות חדשות. אפילו לא אחת. הממשלה ההולנדית, בעצת מערכת הבריאות המקומית, לא הביעה התייחסות לנגיף שכבר יצא מהמזרח והגיע ליבשת. יתרה מזאת, הווירוס אפילו לא היה בראש החדשות.

* באותו חודש ישראל הספיקה להוציא אזהרות מסע למספר ארצות במזרח, לגרש תיירים מדרום קוריאה, לאסור כניסת תיירים וטיסות. * השבים מארצות כמו סין, דרום קוריאה, תיאלנד ומקאו נדרשו להכנס לבידוד של 14 יום. ההבדלים בתקנות בין המדינות רק ילכו ויגדלו.

אני חיה בהולנד שנים רבות. בעולם הדיגיטלי שלנו מאד קל לי, לישראלים ומהגרים אחרים, "ללכת עם ולהרגיש בלי". אנחנו חיים את חיינו היומיומיים במקום אחר, אבל כמו כולם קמים בבוקר, הולכים לעבודה, קונים מלפפון, עגבנייה, לחם וגבינה בסופרמרקט ומקווים שהילדים יהיו בריאים. הסביבה החברתית שלנו היא של ישראלים אחרים. הקשר עם הבית, המשפחה והחברים מישראל הוא רציף וקבוע - שיחות ווטסאפ, שיחות וידאו, ביקורים תכופים. דף הבית בטלפון של הרבה מאתנו הוא Ynet, ונוכל להגיד את שמו של שר האוצר או הביטחון בישראל, הרבה לפני שנדע את שמו של ההולנדי.

בפברואר, באופן מסורתי, משפחות הולנדיות רבות יוצאות לסקי.

גם השנה אלפים על אלפים של הולנדים מדרום המדינה בבגדים אופנתיים ומשקפי שמש גדשו את אתרי הסקי של צפון איטליה, אוסטריה ושווייץ.

שבוע לאחר מכן חגג העולם הקתולי את הקרנבל. אלפי אנשים, ביניהם רבים שנפשו שבוע קודם באיטליה, הצטופפו ביחד, התכנסו בבתי קפה וברים, שתו בירה ושרו בקול רם...

בין סוף ינואר לסוף פברואר, לא יצאו בהולנד הנחיות או תקנות חדשות. הממשלה ההולנדית לא הביעה התייחסות לנגיף, שכבר יצא מהמזרח והגיע ליבשת.

באותו חודש ישראל הוציאה אזהרות מסע, גרשה תיירים מדרום קוריאה, ואסרה כניסת תיירים וטיסות. השבים ממזרח אסיה נדרשו להיכנס לבידוד שבועיים.

קיימים הבדלים תרבותיים בין שני העמים אבל לרוב אפשר לחיות בגוף בהולנד וברוח בישראל.

הפעם זה לא היה אפשרי והגוף הפך לבעל חשיבות עליונה.

אנחנו נתקלים במקומות שמעמיתים אותנו עם ההבדלים התרבותיים כמו רופא משפחה, בירוקרטיה עירונית או מפגשים חברתיים, אבל הרבה פעמים אפשר להחליק את ההתנגשות הזו ועדיין לחיות בגוף בהולנד וברוח בישראל. הפעם זה לא היה אפשרי. ההבדל בין היחס בישראל ליחס בהולנד היה תהומי והגוף הפך לבעל חשיבות עליונה.

והנה עובר עוד פחות משבוע ובשתי הארצות במקביל מאובחן החולה הראשון. **26 בפברואר, אושר מקרה הקורונה הראשון בהולנד.** החולה הראשון היה אדם בן 56 מטילבורח, עיר בדרום, שהיה בחופשת סקי בצפון איטליה וחגג את הקרנבל בעירו. זו הייתה יריית הפתיחה למחוזות צפון ברנבדט ולימבורח, המחוזות הדרומיים שיהיו את המרכז להתפשטות הקורונה בהולנד (בערך חצי מהחולים המאובחנים מגיעים משם) ויסבלו מאחוזי הדבקות ותמותה גבוהים במיוחד. יחד עם דרום הולנד נפגע מאד האזור הגיאוגרפי הצמוד - בלגיה ואחוז נכבד מהחולים מגרמניה, ובפועל, נוצר אזור גאוגרפי צמוד נגוע במיוחד שמתחלק בין שלוש ארצות.

☞ משרד הבריאות ההולנדי נשאר יחסית שאנן, ובתחילת מרץ ייעץ למי שיש סימני שפעת להישאר בבית. לא היו עדיין תקנות מסודרות, לא הייתה התייחסות לשבים מחו"ל ולא הייתה אכיפה. למרות כל העדויות שהחלו לזרום ממקומות אחרים באירופה, כמו איטליה ספרד או צרפת, התפיסה ההולנדית הייתה שמדובר במעין שפעת, וההנחה הייתה ונשארה שההדבקה נעשית רק כשהחולה מראה סימני מחלה כגון שיעול, עיטוש, קוצר נשימה או חום ולא בשלב הדגירה. אבל מספר החולים גדל והלך.

* **בישראל אובחן החולה הראשון ב-27 בפברואר.** באותו הזמן נכנסו עשרות אלפי אנשים לבידוד ביתי, לאחר הרחבת חובת הבידוד הביתי שבועיים אחורנית. מארצות שנחשבו נגועות, נאסרה כניסת זרים, נסגרו בסיסי צה"ל ונאסרו התכנסויות ואירועים המוניים.

בתשיעי במרץ 2020 התכנסו הקבינטים במקביל לדון בתקנות לגבי המשך ההתמודדות בהולנד ובישראל, ולאחריהם, ובערך באותה השעה, ראש הממשלה הישראלי, בנימין נתניהו וראש הממשלה מארק רוטה קיימו מסיבת עיתונאים.

* בישראל הודיעו באותו היום על הרחבת חובת הבידוד הביתי לכל השבים מחו"ל. בפועל - סגירת המדינה.

☞ מארק רוטה נשא נאום משכנע בו ביקש מההולנדים לשמור על כללי היגיינה ולהפסיק ללחוץ ידיים. לאחר שסיים את הנאום, הוא הסתובב ולחץ את ידו של ראש מערכת הבריאות. "אוי לא", הוא צחק, וחיבק אותו קלות "אוי גם זה אסור", הוסיף.

הפער התרבותי בין ההיסטוריה שהייתה בישראל לשאננות ההולנדית היה כמעט בלתי נתפס. במקרה הזה דובר גם על החיים שלנו ממש - חיים או מוות? הגזמה פראית? אז איך יש לנהוג? לשלוח את הילדים לבית הספר? לאגור פסטה?

באותו הערב כתבתי בווטסאפ המשפחתי שלנו "אני חושבת שאכריז רשמית על פיצול אישיות". פיצול שנשאר איתי ועם עוד הרבה ישראלים אחרים החיים כאן. פיצול שהמשיך ככל ששתי המדינות המשיכו לבחור אחרת.

ב 26.2.2020 אובחן החולה הראשון בהולנד.

הוא היה בחופשת סקי בצפון איטליה וחגג את הקרנבל בעירו, טילבורח, שבדרום הולנד

משרד הבריאות ההולנדי נשאר יחסית שאנן, ובתחילת מרץ ייעץ למי שיש סימני שפעת להישאר בבית.

בישראל אובחן החולה הראשון ב-27 בפברואר. עשרות אלפי אנשים נכנסו לבידוד ביתי, נאסרה כניסת זרים מארצות שנחשבו נגועות, נסגרו בסיסי צה"ל ונאסרו התכנסויות ואירועים המוניים.

ב 9 למרץ מדינת ישראל בעצם נסגרה בפועל.

באותו יום ממש ראש הממשלה ההולנדי, מארק רוטה, ביקש מההולנדים לשמור על כללי היגיינה ולהפסיק ללחוץ ידיים.

הפער התרבותי בין ההיסטוריה שהייתה בישראל לשאננות ההולנדית היה כמעט בלתי נתפס.

באותו הערב כתבתי בווטסאפ המשפחתי שלנו "אני חושבת שאכריז רשמית על פיצול אישיות".

שלום חברות וחברים,

בימים טרופים אלה כשהחיים השתנו באחת, הכל לא ידוע אינו מוכר ונראה לעין. ישבתי לקרוא שני ספרים על אודות נשים נשים גיבורות.

"מסעודה" מאת יקיר אלקריב:

יקיר מספר דרך מסעודה, סבתו, על נשים יהודיות במרוקו, על עלייתן ארצה ודרך חייהן.

נשים מושתקות, החיות בשולי החברה. שפתן, מנהגיהן, והלחנים שהביאו משם שמורים עמן. זהו ספור על נשים מנקודת מבט גברית. הגברים משמשים כרקע, כתפאורה מלאת חולשות. הקשר של הסופר יקיר אלקריב, חזק ומלא הערכה אל סבתו, נשמע בכל שורה בספר על אף הביקורת. זהו קול שטרם נשמע וראוי להישמע.

עוד ספר על נשים חזקות - "האי של נשות הים" מאת ליסה סי:

סיפור על נשים חזקות והפעם באי הקוריאני ג'ו.

שתי בנות נפגשות והופכות לחברות בלב ובנפש. הן באות מרקע משפחתי שונה אך הדבר לא מפריע את הקשר ביניהן. כורע תחת הכיבוש היפני חסר הרחמים, כך מתחיל הסיפור, ונפרש על פני כמה עשורים ובתוכם מלחמת העולם השנייה. כיבוש מתחלף בכיבוש ומצב האזרחים הורע. אבל הנשים עומדות בפרץ. הן ממשיכות לפרנס בכל מצב ובכל תנאי ואין דבר המרפה את ידיהן. לא יכולתי להניח את הספר מידי ואני ממליצה עליו בחום. הסופרת ליסה סי מחברת רבי מכר רבים, ילידת 1955 בצרפת.

הלוחשת לספרים

מלחמת לבנון השנייה התחוללה בקיץ 2006. מאז חלפו קרוב ל-14 שנים אך הזיכרון בקרב מי שחווה תקופה זו שריר וקיים. מעניין להסתכל אחורה ולנסות לראות קווי דמיון ושוני בין המלחמה ההיא ומשבר הקורונה הנוכחי:

אז זה התחיל בקיץ – היום זה התחיל בחורף

אז זו הייתה מלחמה – היום זו מגפה

אז היו טילים – היום יש וירוסים

אז היה SMS ארגוני – היום יש ZOOM ו"מקומי"

אז אסור היה להתקהל – גם היום אסור

אז נשארו בבית אבל בממ"ד – גם היום אנחנו בבית אבל בדרך כלל בסלון

אז אטמנו אוזניים – היום אנחנו רוחצים ידיים

אז היה ריח של עשן השרפות באוויר – היום יש אוויר צח באופן בלתי רגיל

אז היה הרבה מאוד רעש – היום יש הרבה מאוד שקט

אז בתים נהרסו – היום הבית הוא המקום הבטוח

אז זה נגמר תוך חודש – היום זה עדיין לא נגמר

אז זה היה בצפון – היום זה בכל מקום

אז התקרבו איש לרעהו – היום אנחנו בלית ברירה מתרחקים זה מזה

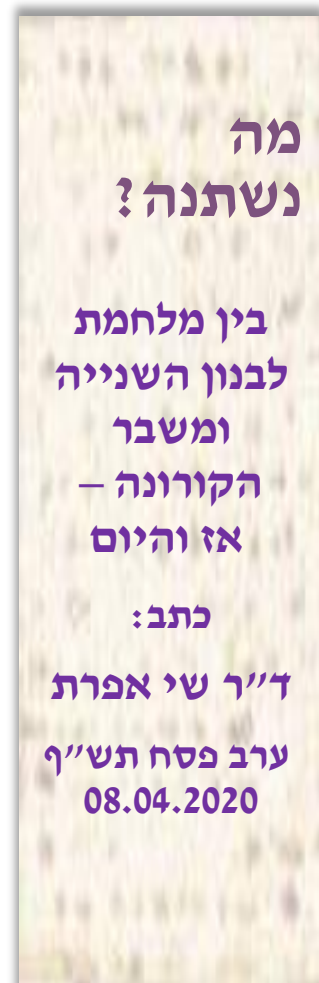
אז זה היה בטחוני – היום זה בריאותי

אז זה היה בחופש הגדול – היום זה בשנת הלימודים

אז נאלצנו לנדוד מהבית – היום אנחנו לא זזים מהבית לשום מקום

אז ידענו שבסוף זה ייגמר – גם היום אנחנו יודעים

אז שיהיה לנו חג פסח שמח על אף הכל ☺ עברנו את פרעה, נעבור גם את זה!

ממשיכים לרקוד... קטעים מתוך עלון "רוקדים" אפריל 2020 באדיבות ירון מישר

ירון, אחיהם של רותי יפת ועמית פיצר הוא דמות מוכרת גם בשמיר, בעיקר לכל מי שנהנה לפזז ולרקוד.

ירון הוא גם אחד העורכים של המגזין "רוקדים", עלון דיגיטלי מושקע ומעוצב המופיע תחת האתר "רוקדים".

האתר "רוקדים", שהוא שותף ומוביל בו, הוקם במטרה לספק לרוקדים ולמדריכי הריקודים מידע וכלים לדעת את הריקודים בצורה הנכונה, למצוא היכן ניתן לרקוד ולהכיר את המדריכים בארץ ובעולם, להכיר את השירים ואת סיפורי הריקודים - ובקיצור: לקבל מידע רב על כל התחום התרבותי הנפלא הזה הנקרא "ריקודי עם ישראליים".

גיליון 103 של העלון "רוקדים" הוקדש כולו ליונתן כרמון,

רקדן וכוריאוגרף שעלה לארץ בגיל 13 וכל חייו שזורים בהיסטוריה של המחול הישראלי. בעיקר התפרסם עת הקים את להקת המחול "כרמון" בשנות ה-50, להקה שנחשבה לשגרירת התרבות הישראלית הטובה ביותר באותם ימים. להקת כרמון הופיעה בתכניתו של אד סאליבן בארה"ב, בברודוויי ניו-יורק וברחבי ארה"ב, באולם אולימפיה בפריז, ברחבי אירופה, בדרום ובמרכז אמריקה וכמובן גם בארץ.

בשנים 1971-1974 ביים יונתן כרמון מחזות זמר מהווי הארץ. במחזות אלה השתמש בכוריאוגרפיות הייחודיות שלו שנשאבו מהמחול העממי. בתחילת שנות ה-80 הקים כרמון את "להקת ירושלים". בשנת 1988 יזם יונתן כרמון את "פסטיבל מחול כרמיאל" והיה מנהלו האמנותי במשך תריסר שנים.

כמה מיצירותיו שהפכו לנכסי צאן ברזל:

"הבה נצא במחול", "שבולת בשדה", "ימין ושמאל", "הרועה הקטנה", "ריקוד הדייגים", "חתונה חסידית" ועוד...

וכך כותב ירון במאמר המערכת:

"בשנים האחרונות החלטנו במערכת מגזין 'רוקדים-נרקודה' לראיין ולהוציא כתבות על אנשים מרכזיים וחשובים, אשר עיצבו והשפיעו על ריקודי העם בשנים הראשונות של המדינה. יונתן הוא כמובן אחד הבולטים שבהם. לכן, בנובמבר 2019, התקשרתי ליונתן לפריז וביקשתי שהכתבת שלנו, **מירי קרימלובסקי**, שהייתה אמורה להגיע לפריז, תראיין אותו לעיתוננו. "לא על הפעילות היום", אמרתי, "אלא על מקומך בהיסטוריה ובהתפתחות של ריקודי העם הישראליים, משנות ה-40 עד לתחילת המאה ה-21".

אין ספק שיש הרבה מה לשמוע ממנו, חשבתי. יונתן הסכים בשמחה וביקש שאתקשר אליו כשיגיע לישראל בתחילת ינואר 2020 ונקבע מועד לראיון בבית הקפה שעל יד ביתו שבתל אביב... המפגש לא התקיים... התבשרתי שיונתן כבר לא איתנו."

לכל אוהבי המחול (בין אם רוקדים פעילים ובין אם כאלה האוהבים לצפות ברוקדים), הנה כמה קישורים לריקודי עם ישראליים מכל הזמנים:

- "הרועה הקטנה", "גוזי ליי", 1963 : <https://bit.ly/3dgiCqn> דרורה אלון, עדנה פוקס, עפרה פוקס-מנור, חנינה זהבי, ניצה ברוידה, יונתן כרמון, יוסי בן שטרית, מאיר טפר, משה שיין, ממו ז'ק.
- "באה מנוחה ליגע", "עורי ציון", "מחול הכרם", 1963 : <https://bit.ly/33wZ2BC> חנינה זהבי, גינה, אביבה פז, יהודית פרי, נעמי בן-דוד, רבקה צוקרמן, יונתן כרמון, איתמר צוקרמן, ממו ז'ק, נסים הררי, אריה, קטן, זמיר זיו.
- "דבקה רפיח", "נד אילן", "הבה נצא במחול", "דבקה משולשת", "שיבולת בשדה", 1963 : <https://bit.ly/2worlkg> דרורה אלון, עדנה פוקס, עפרה פוקס-מנור, חנינה זהבי, ניצה ברוידה, יונתן כרמון, יוסי בן שטרית, מאיר טפר, משה שיין, ממו ז'ק.
- "בואי תמה", "ורנו נא" – 1963 : <https://bit.ly/3dkYnli>

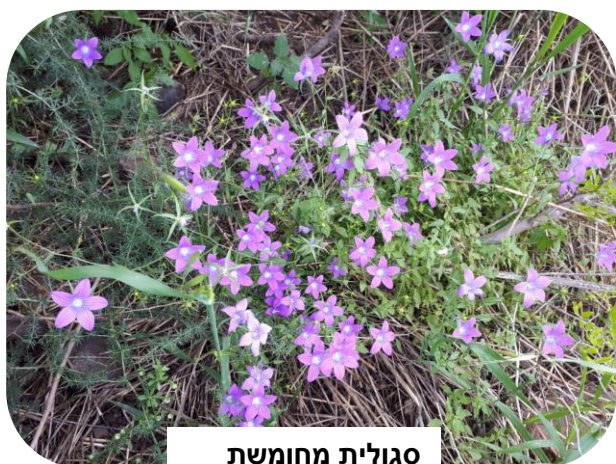
תהנו!

פִּינֵת הַטֶּבַע של עִירִית שָׁנִי

אפריל 2020

ציפורנית ארצישראלית *a Silene palaestina* משפחת הציפורניים

צמח חד-שנתי מסועף ויפה. הגוון ורוד חזק, בולט מאוד. פה בשטח שלפני בית ארז היא מגיעה לגובה 80 ס"מ (מדדתי). כשנוגעים בצמח הוא דביק מעט. ציפורנית ארצישראלית פורחת באביב, במרס-מאי. הגביע בגוון כהה, שעיר, ולאורכו עורקים כהים יותר. לפרח 5 עלי כותרת, כל אחד שסוע ל-2 אונות, כך שזה נראה כאילו יש לה הרבה עלי כותרת. ציפורנית ארצישראלית שכיחה למדי בכל האזורים בצפון הארץ ובמרכז. תפוצתה העולמית משתרעת אך ורק בארץ-ישראל ובסוריה.

סגולית מחומשת

אם תלכו לטיול לתנורה ותעברו ליד המעיין החורפי (כדאי מאוד, המעיין עדיין שופע) תראו בצד הדרך כתמים של סגול כחלחל, זוהי סגולית מחומשת שפורחת עכשיו. מסתבר שכל השנים הכרתי אותה בתור פעמונית זיפנית ורק עכשיו כשהתעמקתי בעניין גיליתי את טעותי.

סגולית מחומשת *Legousia pentagonia* משפחת הפעמוניותיים

צמח חד שנתי שופע פריחה, לגבעוליו זיפים קטנים בעזרתם הוא נדבק לצמחים אחרים ומטפס מעט לגובה. הפרח גדול, גונו סגול בהיר עם מרכז לבן.

יש לו חמישה עלי גביע דקים שאורכם כאורך הגביע, וחמישה עלי כותרת סגולים, מאוחים בבסיסם ופרושים לרווחה. בראשם 5 אבקנים, קבועים בבסיס הכותרת. הפרח מואבק על-ידי דבורים קטנות. סגולית מחומשת גדלה בשדות-בור בחבל הים תיכוני. תפוצתה העולמית משתרעת בארצות מזרח הים התיכון ומערב אסיה. בסוג 4 מינים, ארבעתם גדלים גם בארץ.

חודש אפריל הצטיין השנה בעיקר באפיוני הקורונה – בידוד, פחות פעילויות, פחות טיולים, אבל הטבע ממשיך בשלו ובזכות שנה גשומה מאוד, האביב מתמשך עם כל הצבעים והריחות.

השנה	כמות הגשם במ"מ
1968 - 1969	897
1973 - 1974	708
1991 - 1992	863
2002 - 2003	741
2018 - 2019	714
2019 - 2020	720

אלו השנים הגשומות ביותר בשמיר מאז שהתחילה המדידה, המיוחד בטבלה זו שזו פעם ראשונה ששנתיים רצופות כמות הגשם היא גבוהה מאוד – מעל 700 מ"מ.

בתוך גן הנוי נזרעו השנה כמה שטחים בפרחי בר. בעיקר מרשימים היו משטחי הפרגים שבתוכם משובצים תורמוסים ופרחי הציפורנית. הפרגים כבר הולכים ומתייבשים, אבל פרחי הציפורנית עוד ממשיכים במרץ.

ציפורנית גבעול נושא פרחים

ציפורנית
בשדה פרגים

פִּינֵת הַטֶּבַע של עִירִית שְׁנִי

סולנדרה גדולה

סגולית מחומשת

אם אתם לא מטיילים מחוץ לקיבוץ אז כדאי שתעברו ליד ביתם של מיכה ואביגיל, שם בצד הבית פורח עכשיו צמח מאוד בלתי רגיל.

סולנדרה גדולה Solandra maxima משפחת הסולניים

צמח מעוצה בעל ענפים מטפסים גדול מאד ופרוע. תופס נפח של עץ. מטפס נשען ונכרך.

פורח בפרחים ענקיים בצבע לבן קרם-צהבהב עם פסים בצבע חום ארגמן. ריחו נעים, במיוחד בשעות הערב. פורח באביב ובתחילת הקיץ.

מקורו של הצמח ממקסיקו ומרכז אמריקה, שם שימש בטקסים.

זהירות!

עליו של הצמח מכילים חומרים רעילים.

**סולנדרה גדולה
בחצר משפחת
מיכה ואביגיל
שטראוס**

שמירניקים

והקורונה

והפעם:

יש רופא בבית?

כתבה: יעל אוראל

לפני חודש וחצי בערך פרסמתי פוסט בפייסבוק של שמיר - מעין תזכורת שכדאי ורצוי להקפיד ולשמור על ההנחיות.

אז עוד היה נראה לי בלתי נמנע שהקורונה תגיע גם אלינו וחשבתי שאם נהיה בין אלו שמשלמים את המחיר בחולים או חלילה מתים, פוסט "אמרתי לכם" שכזה יהיה ממש לא במקום.

והנה אנחנו חודש וחצי אחרי ולמיטב ידיעתנו כולנו בריאים ורבות עוד ידובר על היכולת של הקהילה להתארגן ולהתגייס במצב החריג הזה בכל תחומי החיים (גם אם לפעמים זה לא הלך יד ביד עם ההנחיות).

אצלנו בבית השגרה הייתה כמו אצל הרוב: למידה מרחוק, הרבה זמן מסך וסבים רק מרחוק. רוב המטופלים של יונתן (של "מכבי") קיבלו טיפול דרך הטלפון ומעטים הגיעו למרפאות. מרפאות הקורונה שחשבו לפתוח בצפת לא נפתחו בסוף וכך יצא שיונתן לא חזר לבידוד וכל הפרשייה ההיא חלפה די מהר.

באוויר יש תחושה של חזרה לשגרה למרות שהווירוס עדיין כאן. יש תהליך של העברת האחריות מהכלל אל הפרט וכל אחד יצטרך לשמור על עצמו בסביבה פחות שומרת. מודה שגם אני די שחררתי בימים האחרונים. אז נקווה שהרע ביותר מאחורינו (ברור שקיימת האפשרות שלא) ושנמשיך להיות ערבים זה לזה.

ולהלן הפוסט מה 28.3.2020 :

בתמונה אתם רואים את איתמר משחק מונופול עם יונתן, שנמצא בבידוד.

ביום רביעי בצהרים יונתן קיבל הודעה ממשרד הבריאות שמטופלת שראה לפני כמה ימים אובחנה כחולה והוא צריך להכנס לבידוד. הוא עבר לאחד מהחדרים שיועדו לכך בקיבוץ וגם אנחנו הכנסנו את עצמנו לבידוד בבית כי הרי אם הוא חולה אז גם אני והילדים כנראה.

בערב הוא הרגיש קצת לא טוב. למחרת בבוקר הוא עשה בדיקה

ובשעות הערב כבר הייתה תוצאה שלילית, אבל עד אז היו כמה שעות ארוכות של חרדה. פחות חרדה לעצמנו (סה"כ אנחנו צעירים ובריאים) אבל מתחילים להריץ בראש את כל הרגעים בהם אולי לא לגמרי הקפדנו על כל הנהלים, על כל ביקור בחד"א, על נותני השרות השונים וצוותי החינוך שהגיעו עד הדלת או השכנה שלפני כמה ימים הגיעה עם הבן להיבדק אצל הרופא. 'מה אם בגללנו מישו מהם יחלה? מה עם האנשים שהם נפגשו איתם?'

בקיצור, ברור שזה כדור שלג אבל הפעם היה מדובר בקהילה שלנו. זו קהילה מדהימה שהתגלתה במלוא כוחה בימים אלה (ותודה לכולם) אבל אולי דווקא בתוך כל האווירה הקהילתית הזו קל לשכוח ולהיכנס לשאננות.

ולכן בעצם אני כותבת: תחשבו רגע על שורת הדומינו הזו - זה לא היה מגיע גם אליכם (גם אם לא הייתם בעצמכם לידנו)? ועם מי אתם הייתם במגע? בקיצור,

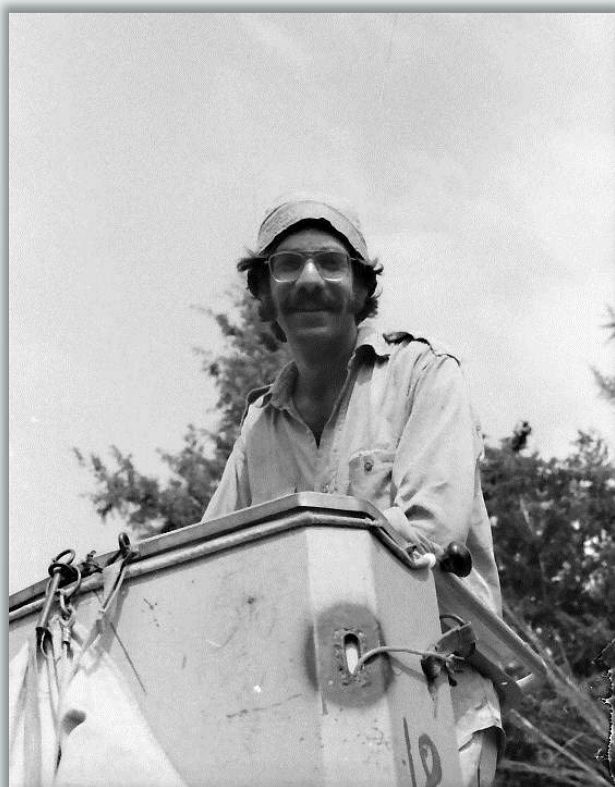
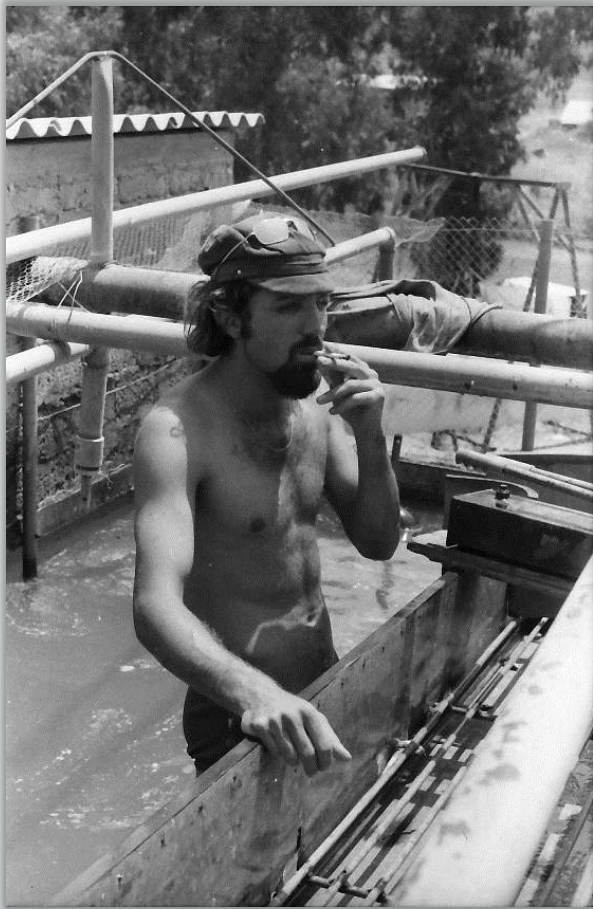
תזכורת למי שצריך: זו לא חופשה ואנחנו בטח לא סגורים הרמטית פה. רבים עדיין עובדים במקומות חיוניים, באים ויוצאים משמיר ויש גם אצלנו מי שנמצא בבידוד (לא אמורים לשבת ולארח חברה למבודדים, גם לא במרחק 2 מ') ונאחל לכולם רק בריאות, אבל לא מספיק לאחל - צריך גם להשתדל אפילו שקשה וכולנו מתגעגעים למשפחה ולחברים.

סליחה שחפרתי...

מארכיונו של אברהם אילת - שנות ה 70

היה היו... דגים ותפוחים

טקס וסמל

מאת:

חדוה סגל

ימי הקורונה זימנו לי לא מעט זמן מול המחשב. סתאאם. אני תמיד מול המחשב.

הפעם, בצוק העתים ובגעגועים לסידיני, ממנה וממשפחתי נמלטתי עם סגירת השמיים באבחת ציק-אין, מצאתי עצמי חוזרת למקורות ומשיבה לחיים את קבוצת מתנדבי שמיר לשעבר:

בקבוצה רשומים כ- 600 חברים מכל העולם וזוגות, מהם פעילים ומגיבים רק כשבעים. מיעוט המשתתפים הפעילים יחסית לרשומים, מעלה במוחי חובב השחורות מחשבה טורדת, שמה סר חינה של ישראל בעיניהם ומצבנו עד כך כדי עגום? חלילה רוג'ר וולטרס ושות' הרעילו את נשמתם חובבת הקבוץ וישראל!

עם זאת כאשר יענו אותי כן ארבה וכן אחפור. אני מעלה בקבוצה חומרים הקשורים לקיבוץ ועשויים לטעמי לדבר באנגלית אל העולם שמעבר לים. באופן זה העליתי גם צילומים הסטוריים של שמיר הקשורים לחגי ישראל וימי הזיכרון. הרבה רגשות הציפו את הקבוצה כשהעליתי את סיפורה של ג'ודי סינטון ז"ל (בתרגום ברברה דורון).

בשיטוטי ברשת אחרי חומרים שמיריים דוברי אנגלית, נתקלתי להפתעתי בסרטון בצבע של צלם אסושייטד פרס שצולם ליד המכוורת ב 1974, מיד לאחר התקפת המחבלים. לא הכרתי את הסרטון, שכנראה עלה לרשת בשנים האחרונות. על כל פנים, כל חומר שאני מעלה אני שוקלת היטב איך הוא ייתפס בעיניים רחוקות. נכון, שאיש לא מינה אותי לייצג את שמיר בפורום, אבל אני סופרת עד עשר בטרם אני מעלה פוסט בקבוצה זו.

ביום העצמאות שמחתי לחלוק את הסרט "עצמאות שמיר 2020" עם חברי הקבוצה. סרט עשוי להפליא מעלה חיוך, קצבי ומדבק, עד כדי כך שחברים בקבוצה תהו האם ניתן לקבל "תרגום בגוף הסרט"?

כשהעליתי צילומי דב סגל ובהם נראה הדגל האדום, תהו בקבוצה מתי חדלו להניף את דגל הפועלים בשמיר?

כעת נחזור לעניין לשמו התכנסנו: **טקס וסמל**.

מאז ההפגזה ב 58, זיקוקי הדינור ואנוכי כבר לא חברים, בלשון המעטה. כבר מיום השואה אני

נכנסת לכוננות ספיגה והתמגנות. הסרט המדובר נתן לי מושג מה הפסדתי כל השנים. או שלא.

מה שהקפיץ אותי מהספה, ולא משמחה, הייתה כתובת האש המצולמת עם מגן דוד בוער שהכינו הנעורים לפני כמה שנים. הן, מדריכי הנעורים לא התבלבלתם? והנעורים, בגילכם הייתי בכלל בצד של הגרפיטי ולא כתובות אש. אגב לא רק אותי הקפיצה כתובת האש. מתנדבים לשעבר, עם גנים יהודיים ומודעות רדיפה על רקע מוצא, נזעקו "יצאתם מדעתכם?" זה מה זה מהדהד את הצלבים הבורערים burning cross של ה KKK. סליחה על חריפות ההשוואה, אבל כך ממש חשבתי כשנחשפתי לראשונה למראה הזה. די נו כבר!

אני ממש פונה לוועדת תרבות, האמונה על "תרבות חיינו הממוסדת", שחררו אותנו מהקטע הזה של כתובת אש ומפקד סמי-צבאי עמוד דום עמוד נוח להימין שור, אם וכאשר התקהלות כבר לא תחשב כעבירה.

רני זה לא אתה זו אני! תוציאו את זה מפרוטוקול החג. אם הדגל האדום כבר נפקד מחצרותינו (יש שיצטערו) הילדים כבר לא מציבים במרכז המדורה בלי"ג בעומר את דמות השנוא התורן היטלר/ערפאת, אז אולי הגיעה השעה להיפרד לשלום מסמלי התאגדות השבט הלוחם ולהתחבר דווקא לחוויה האזרחית, חילונית ושוחרת השלום?

סמל הוא ייצוג של מושג כלשהו, כמו רעיון, חפץ, איכות ועוד. הסמל מקבל משמעות וחשיבות מעבר לזו הקיימת בו כשלעצמו (ויקיפדיה). בואו נחשוב מה הם באמת סמלי החג שלנו ? לסיום, חיות המחמד ממש אסירות תודה על כך שנחסכה מהן השנה אימת הזיקוקים.

תשובת רן ברנור

ערכתי מספר שנים את מפקד יום העצמאות, (לא אני יצרתי אותו במתכונת זו ולא ניסיתי מעולם להכניס בו תכנים אחרים מאלה המסורתיים שהיו בו).

מפקד יום העצמאות היה מסורת של "אבותינו" שלחמו על עצמאות המדינה, ומי ששוכח שהארץ הזו גם נקנתה בדם ע"י ארגונים צבאיים, חצי צבאיים, ומתנדבים, מן הדין שיבין שיש קשר בל ינתק בין ה"ארגון" ודרכו הצבאית לבין שחרור עצמאות הארץ הזו.

ומכאן קצרה הדרך להבין איך בחרו לחגוג אותו, ומי שלא רוצה בכך (להבין) שימציא דרך אחרת. הרי בסופו של דבר גם בתנועה (השומר הצעיר) היו מפקדים, כי כל ארגון שהוא שואף להגיע למטרה מסוימת, והדרך להשגת המטרה היא לאחד כוחות להתארגן ביחד ולנסות להגיע למטרה. האם במפקדי השמו"צ לא היו פקודות? דגלים? כן וגם כתובות אש?

נכון לא היו זיקוקים כי לא היה כסף, ובלי"ג בעומר הכל מסביב יבש ואנחנו לא רוצים ללכת לכבות שריפות ביום חגנו?

בקיצור, מי שיש לו פוסט טראומה מאירוע זה או אחר, מן הדין שיטפל בכך, זה יעזור לו הרבה יותר מאשר ללכת לעימות מול המסורת (שבלאו הכי) הולכת ונעלמת, משנה צורה והופכת עם הזמן חילונית ואזרחית יותר.

ובקיצור- מה שחשוב הוא שאנחנו הולכים ומתקרבים להיטמע באזור (חיקוי ה"פנטזיה" הערבית בחגיגות שמחה, וכן בזיקוקים כ"סמל" של המערב במסגרת השפעות ה"כפר הגלובלי") וכל מי שנראה לו שישנה דרך אחרת לחגוג עם מכנה משותף רחב ככל האפשר, יתכבד ויצטרף לצוותי החגים בקיבוץ וינחיל לנו תכנים יפים משמחים ומרוממים יותר מאלה הקיימים היום.

חג השבועות וחג הפועלים (דב סגל)

הי, קורונה, קורונה....

מן הסתם רוב העלון הנוכחי יוקדש לנפלאות הקורונה, ההגבלות, איך שרדנו, מה עשינו - ואיזה עוד "הפתעות" יפלו עלינו?

"עקב המצב", צמד מילים ששמענו הרבה בחודשיים האחרונים במדיות השונות ובתחומים רבים הנוגעים בשגרתנו, כאשר בפתאומיות נאלצנו להבנות אחרת את כל אורחות חיינו. גם בתרבות צריך היה לעשות התאמות רבות ושינויים משמעותיים בתפיסה, מתיחת פנים והתאמה לאיסורים ולגזרות שנחתו עלינו.

תחילה, יש להבין את משמעות התרבות בקהילה באופן כללי, ובתקופות מאתגרות כמו אלו בפרט.

תרבות חיינו

מהנעשה בתרבות

מאת:

אסנת גמרסני

לפיתוח תרבות מקומית עשירה יתרונות רבים. היא גורמת לחברי הקהילה להשקיע מזמנם בקהילה המקומית, מייצרת מפגשים ומפתחת חוסן קהילתי ואינטראקציות אנושיות חיוביות. תרבות מבכרת חוויה על פני צריכת מוצר, היא מזמנת דרכי התבטאות מגוונים, היא שוויונית יותר וזמינה למגוון אוכלוסיות והיא כל כך חשובה לשמירה על קהילה חזקה ובריאה.

ברור היה כבר מההתחלה, שאין אפשרות לוותר על אירועי החגים ועל ההשקעה בפרט ובכלל ושיש להפעיל את כל היצירתיות האפשרית לשימור קהילה ותרבות גם בתקופה הזו.

צוות מיוחד התקבץ לטובת "תרבות ימי קורונה" ובו חברים (בעיקר חברות): איריס צור, מור מירון, מירי טריגר, מיכל קמחי, צרויה רונן ואנוכי.

בשלב הראשון חשבנו איך מגיעים לכל אחד בקהילה ומעניקים מעט נחת לאנשים שביום אחד מצאו עצמם יושבים בבית ללא יכולת לצאת למקומות הכי טריוויאליים בקיבוץ כגון חדר אוכל, כלבו, מתקני השעשועים, מתקני הספורט ועוד.

אז התחלנו ב"פינוקי השבת והחג" שהגיעו עד לפתח הבית. לעיתים עם דפיקה קלה וחיוך ולעיתים פשוט הונחו ליד הדלת וחיממו את לב המקבל. המשכנו בחידונים קטנים ואתגרים במדיה "מקומי", פייסבוק וזום וכמובן שמירה על החגים.

פסח – סדר מצולם, הגינה הכי..., חפש את המטמון, אוטו קרטיב, בירה ונשירה ומימונה בימי קורונה.

להפקת כל אירועי החג הצטרפו רבים בקהילה כאשר כולם, ללא יוצא מן הכלל, הושיטו יד בשמחה וברצון ונתנו מעל ומעבר ואני מנצלת הזדמנות זו להגיד **תודה רבה לכולכם על הכל!** ההתגייסות, העבודה, פתחון הלב והבית, הזמן שהשקעתם ובעיקר התמיכה הקהילתית והעזרה.

ימי הזיכרון והעצמאות היוו אתגר לא קטן לצוות כאשר האיסורים המשיכו והגיעו עד כדי ביטול הטקסים בבתי הקברות. תכניות נבנו ונפלו ולעיתים נראה היה שאין לנו דרך להצליח. אך לבסוף, הצלחנו להפיק לימונדה מהלימונים והימים האלו הוכיחו שיש לנו קהילה חזקה, מלוכדת, אכפתית ומאוד מאוד מפרגנת.

אין באפשרותי להגיד תודה שמית על גבי הדף כי רבים נרתמו ועזרו אך כן חשוב לי שתדעו שראינו והרגשנו את כולכם ולכן אני מבקשת שתראו מסר זה כהוקרה אישית לכל אחד ואחת מכם ודעו לכם שבלעדיכם כל הטוב לא היה קורה, תודה רבה 🙏 **ותודה מיוחדת לצוות שלקח על עצמו את כל חגי ואירועי התקופה שגם בימים כתיקונם לא פשוט לעבור אותם.**

מקווה שבימים הקרובים נשמע בשורות טובות שייקלו עלינו ונוכל שוב להתכנס כקדם, לראות זה את זה לא רק על המסכים, ואפילו ללחוץ יד או לחבק.

לפנינו ל"ג בעומר ושבעות ואני מאמינה שבעזרתכם גם הם יהפכו להיות חגים נעימים ומשמעותיים לכולנו.

המון בריאות ושלוה והרבה הרבה אהבה והוקרה.

מאי 2020

ושונו כל הזמן. בצוות שותפים מנהלי האגפים, עובד, שי ובהמשך הצטרפו שפי ומירי לייצוג מערך חברה ורווחה. הצוות התכנס אחת לשבוע או בהתאם לצורך. כתמיד, כל נושא עקרוני עבר לדיונים של הנהלת הקהילה שנשארה מעודכנת בנעשה.

לאור תנועת החזרה לשגרה המתרחשת, החלטנו להיפרד מהתנהלות צח"י ושבנו להתנהלות שגרתית של פורום מנהלי אגפים והנה"ק ופורום תיאום של שי, עובד ושלי שיתוגבר בהתאם לצורך בנושא קורונה עם זמיר כיו"ר צח"י וקרן כמש"א.

הערכה רבה יש בי לשותפיי לעשייה - מנהלי האגפים והצוותים השונים שבמהירות הפנימו את המציאות ונערכו מעכשיו לעכשיו למציאות המשתנה מדי יום בחינוך, בשרותים, באין ספור סוגיות משאבי אנוש ושכר, בציון מועדים וחגים, במתן מענים לתשתיות ומבנים, התארגנות כלכלית ותקציבית, חקלאות עם צעירינו.

הקורונה עוד עמנו לימים רבים ועוד נכוננו לנו לא מעט התאמות בכל תחומי החיים, מנהלי האגפים עובדים בימים אלו על תכניות עבודה ותקציב. כתמיד נקיים דיונים בכל גופי הניהול ונדרש באסיפה לקבל החלטות על התנהלות מותאמת למציאות החדשה להנחיות קורונה ולמצבנו הכלכלי.

ומה במבט קדימה:

בכל יום מתקבלות הנחיות חדשות ואנו לומדים אותן ומתרגמים כל הנחיה למערך שמירי ולכן מרגע הפרסום בחדשות עד הביצוע בשטח עובר זמן - חשוב לנו לעשות את הדברים נכון, יותר מאשר מהר. כולנו נדרש לאורך רוח וסבלנות ומזמינה אותנו לראות את הפרחים שבדרך - מיריספרילי, סרטוני מורל מדהימים, משלוחים ולקטים, עובדי חקלאות צעירים, קהוטים, מיזמי קשר ופניוקי מאפים, גיבוש שכונתי, ילדי הנעורים המדהימים שסייעו ומסייעים, אנשים טובים בדרך, ושנאחנו בריאים!

מילות סיום בריאותיות - דווקא בימים אלו בהם יש חזרה לשגרה, עלינו להקפיד הקפדה יתרה על ההנחיות וההוראות ועל האוכלוסיה המוגדרת כסיכון להשמר ולשמור כפליים. כמערכת התיישרנו להתנהלות בהתאמה להוראות הממשלה לפתיחת המרחבים הציבוריים והפעילויות השונות, מה שמחייב כל אחד ואחת מאיתנו לפעול באחריות מתוך ראיית האחר, השכן, הסבים - כך שנוכל לשמר את הבריאות הקהילתית.

מסיימת בברכת בריאות ואורך רוח, שקמה.

יושבת ברגע של שקט, בבוקר שבת של מוצאי חג האחד במאי, חגם של הפועלים, לכתוב את דו"ח מנהלת הקהילה. מחשבותי מתערבבות בקולות הרבים מהקהילה שנשמעו בששת שבועות הקורונה שעברנו יחד. תוהה ברגע זה של בוקר ממרפסת ביתי: מי היא קהילתנו? - האם היא אותם אנשים שמבלי שבקשנו התנדבו לתת כתף, פרגנו, נתנו עצה בדרך טובה, או האם היא אותם שהלינו בקול גדול על מה שאינו טוב ובאו בטרוניות לצוותים השונים שעשו, כל אחד בתחומו, את המיטב לו יכלו בתנאים שנוצרו?

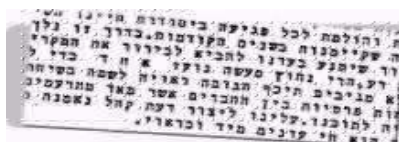
האם היא הפרגון והמילה הטובה ב"מקומי" הפתוח או הפתקים והמסרונים שעברו אלי בהודעה: רשמנו בפנינו שאת לא בסדר - לא הספקת לתת תשובות להכל, במקום להציע עזרה או לשאול מה נשמע?

האם קהילתנו היא כמוני, שלרגעים מאבדת את רוחי מחוסר שינה ודאגות וכועסת, או אני האוספת עצמי מחדש לתקווה, הסדרה, מענים, חיפוש אחר ה"דרך הנכונה", נעזרת באחרים ואוספת רגעי שמחה עם השפע המחולק ע"י מיטב בנינו בשכונות ובמרפסות... כנראה כתמיד, קהילתנו ואני וכולנו, כל החלקים כולם, מתחדדים בימים לא פשוטים בהם היכולת לנבא את המחר מוגבלת, כי כל יום יומיים אנו ניצבים מול מפת דרכים שונה ועלינו לפלס ולבחור לעצמנו, ברמה האישית והקהילתית, את המסלול הכי מוצלח ונכון לכל ההולכים בה. לעיתים מנווטים למסלול הכי טוב ולעיתים קצת מתברברים בדרך, חוזרים ומתקנים.

תקווה אחת גדולה ממשיכה תמיד לפעום בי והיא שכולם, בחדרי ליבם, מבינים שהמשימה היא להגיע יחד בבטחה ליעדים. אך בעבור זה צריך לתת יד לעזרה, להציע למי שקשה לו במסלול קצת מנוחה, מים, הקשבה ותמיכה, לקחת לרגע את התרמיל או לתת מקל הליכה לעזרה. להתאים את הקצב או לשיר שירים למורל גבוה, לעודד ולפרגן ולהזכיר להסתכל גם על הדרך עצמה, על כלנית שפרחה והנוף המשתנה ולא רק על פסגת ההר.

אין בי מספיק מילות הודיה לנוער, לחבר'ה הצעירים ולכל מי שסייעו ומסייעים בניווט, במורל, בלקיחת חלק ממרכיבי התרמיל. רק כך נוכל לצעוד עם ראש מורם בשביל!! תודה רבה לכם ממני אישית ובטוחה שמכולם.

צח"י (צוות חרום יישובי) - התכנס לפעולה מהירה בהנהגתו של זמיר כרמי לחשיבה והתארגנות היישוב בהתאם להנחיות "בריאות העם" שפורסמו

מאי 2020

אהבה בימי קורונה

זמן שאין לה חיסון, היא עלולה להתפרץ מחדש ולהביא לתוצאות קשות. נכון להיום, המדינה נכנסת "לשגרת קורונה", עם הנחיות ברורות ממשרד הבריאות.

הבעיה היא שאנחנו, הישראלים, לא ידועים כעם ממושמע באופן מיוחד ומהר מאוד אנחנו עלולים לחזור לחגיגת הדבקות מרגשת. ובכלל, עד שלא יהיה חיסון לקורונה, אנחנו צפויים לשגרת חיים מאוד שונה ממה שהתרגלנו אליה בשנים האחרונות, וזה עלול לקחת זמן (ההשערות מדברות על סתיו 2021. מצד שני, בימים אלו חברת Gilead האמריקאית קיבלה אישור של ה-FDA לשימוש בתרופה שפיתחו).

ובינתיים, בארץ גושן...

כבר לא מעט שנים שאני חושב על שמיר כעל הגרסה המודרנית של ארץ גושן. אותו חבל ארץ מופלא שבו חיו בני ישראל בהיותם במצריים לפני 2,000 שנה, ושעליו פסחו מכות מצרים (לפני כמה ימים שמעתי שבחיל האוויר יצאה הוראה שאסור לטוס מעל קיבוץ שמיר "כדי לא לפוצץ להם את הבועה"...). אז נכון שאת ארץ גושן (כמו את שלגיה) אפשר למצוא רק באגדות, אבל בכל זאת, בשבילי שמיר הוא מקום פלאי שמגן על יושביו.

בתקופת התפרצות הקורונה, חווינו תקופה שונה ומאתגרת מכל תקופה שהכרנו עד כה. בשבועות אלו השכלנו לנצל את ההזדמנות לצמוח ברמה האישית, ברמה המשפחתית וגם ברמה הקהילתית. כי בואו נודה באמת - בחיי היום יום, כמעט ולא מזדמנת לנו האפשרות להיות בחיק המשפחה זמן כה רב, ובצורה כה אינטימית.

ההזדמנות הזו היא רווח נקי לכולנו, ולמרות שהיא מאוד מאתגרת, יש בה רווח אדיר גם בטווח המיידי וגם בטווח הארוך. במיוחד בימים כאלו, אנחנו עדים לחשיבותה של הקהילה בה אנחנו חיים, ולחוסן שלה.

בצד צוותי הענפים ההכרחיים, שהמשיכו באדיקות את עבודתם המסורה, ראינו את כמויות המתנדבים שעזרו בכל מקום שרק היה אפשר. צוות החינוך דאג לשמור על קשר עם המשפחות והילדים, וכולנו חוונו את הפריחה בעשייה התרבותית-חברתית. היקף ההתנדבות והעזרה של כה רבים מביננו למען הקהילה, מחמם את הלב. הפירגון של כולם, ולא פחות - הסובלנות האחד כלפי השני, ממלאים בגאווה

מדי פעם, אחי הגדול ואני מחליפים דעות על מה צפוי לנו בשוק ההון (האמת היא שאני שואל והוא אומר לי את דעתו, אבל למה להיות קטנוניים...?).

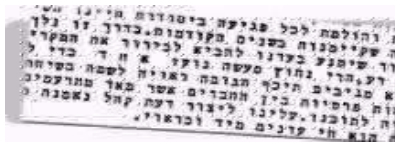
באחת משיחות החולין האלו, איפשהו באמצע ינואר, דיברנו על כך שהשוק נסחר ברמות גבוהות מאוד, וסביר להניח שמתישו יגיע "תיקון", כלומר ירידות בשווקים. כששאלתי אותו האם הוא רואה משהו שעלול לגרום לזה, הוא זרק כבדרך אגב - "אולי המגיפה בסין תצא מידי שליטה". זו הייתה הפעם הראשונה ששמעתי משהו על הקורונה. וכשהשווקים החלו ליפול, נזכרתי בהוריו של יודוקוליס ליפשיץ שאמרו לו להתעודד, כי המצב יכול להיות הרבה יותר גרוע, והוא באמת נהיה יותר גרוע.

מדהים כמה השתנה ובאיזו מהירות. הכלכלות ספגו מכה לא פשוטה, גבולות נסגרו (פה הקדמנו את כולם בכמה שנים ()), טיסות בוטלו, והתחלנו להכיר מקרוב מושגים שלא הכרנו קודם (ריחוק חברתי משהו?).

אבל בצד כל אלו יש גם בשורות טובות - זיהום האוויר ירד בצורה דרמטית, חיות הבר חוזרות לפקוד אותנו ואת מרכזי הערים (איזו מהירות, אה? תודו, הופתעתם), ולא פחות חשוב - עצרו את משחקי הליגה האנגלית מבעוד מועד (ואם ישכילו באנגליה ויבטלו את כל העונה, נוכל להימנע מהמצב המאוד לא נעים שבו ליברפול לוקחת את האליפות).

לשמחת כולנו, מבחינת התפשטות הקורונה הסיטואציה בישראל שונה ממדינות כמו איטליה, ספרד, אנגליה וארה"ב. אולי הסיבה היא גיל האוכלוסייה הצעיר יחסית, אולי זה הטמפרטורות, אולי זה בזכות הגבולות הסגורים גם ככה, ואולי זה סתם מזל. בכל מקרה, אחרי מספר שבועות של סגר - כמות הנדבקים החדשים ירדה פלאים, ולמראית עין נראה שהמדינה הצליחה להשתלט על הקורונה, ומפה אנחנו בתהליך של חזרה לשגרה מלאה. במקביל, האמירות על כך שזו סתם עוד שפעת צצות כמו פטריות אחרי הגשם (רמז מטרים לאפילו).

אז זהו, שזו לא סתם עוד שפעת. נכון, עדיין קשה להגיע למסקנות לגבי חומרת המגיפה, אבל ברור שהיא מידבקת הרבה יותר ממחלות אחרות, וכל

משולחנו של יו"ר המזכירות הרחבה

עוד קשה לאמוד בדיוק את ההשפעות הכלכליות של הקורונה, אבל כבר יש ניצנים של נושאים שנצטרך לתת להם תשומת לב.

הצרכים השוטפים שלנו השתנו, ולכן תקציב הקהילה, שכבר אושר בחודש ינואר, עתיד לעבור שינויים כאלו ואחרים. הנהלת הקהילה עומלת על כך, והדברים יגיעו לדיון ואישור האסיפה. למרות זאת, מסגרת תקציב שנת 2020 לא צפויה להיפרץ, ככל הנראה.

בכל הקשור לשלא"ג ולאופטיקה סביר להניח שנראה פגיעה בתוצאות בעקבות משבר הקורונה. מכיוון שעיקר הכנסות הקיבוץ מגיעות משתי החברות האלו, עדיין לא ברור לגמרי איך יראה תקציב הקהילה לשנת 2021, ומה יהיו המקורות הכספיים אליהם נידרש.

עובדה אחת מתחילה להתבהר והיא, שפירות הנכסים אליהם התרגלנו בשנים האחרונות ייראו

שונים מאוד בשנים הקרובות. אני מציע לכולנו להתרגל לרעיון, ולהתחיל להתכונן להתנהלות שעלולה להיות שונה, הן ברמת הקהילתית, והן ברמה המשפחתית.

"הסבלנות מרה היא, אך פירותיה מתוקים." (ז'אן-ז'אק רוסו)

בטור הקודם עדכנתי על הנעשה בשלושת התהליכים שהיינו בעיצומה של העבודה עליהם: הסדר הצעירים (שכבר היה ממש על סף סיום), התהליך לבחינת הסטטוסים בשמיר, והתהליך לבחינת חוברת השינוי.

תהליכים אלו דורשים עבודה של צוותים לא קטנים, שיתוף ציבור וכן פגישות עם קבוצות אנשים מתוך הקהילה. עת התדפקה הקורונה על דלתנו הבנו שבעת הזו המפגשים הללו לא אפשריים, והקפאנו את התהליכים.

חשוב לציין שאנחנו רואים חשיבות גבוהה בהשלמת התהליכים, ונשוב לעסוק בהם ברגע שנוכל.

(המשך בעמוד 30)

גדולה להיות חלק ממשפחת קיבוץ שמיר. הוכחנו לעצמנו שבהתנדבות והתגייסות קהילתית אפשר לעשות המון דברים, שאינם פחות מוצלחים מפעילויות "מבחוץ" ובעלות נמוכה יותר. אני מאחל לכולנו שנדע להמשיך בדרך זו.

אני רוצה לנצל את הבמה שניתנה לי, ולהודות מעומק הלב לכל המתנדבים, וכן לכל העובדים בענפים החיוניים שתרמו מזמנם וממרחם, למען כלל הקהילה. **תודה רבה!**

רשם האגודות ואני

בימים הראשונים של התפרצות הקורונה הוציא רשם האגודות השיתופיות הוראות מפורטות לגבי כינוס אסיפות בקיבוצים (אמל"ק). השורה התחתונה - בימים אלו יש להימנע ככל האפשר מכינוס אסיפות, אלא אם יש נושאים שאינם סובלים דיחוי, וגם אסיפות כאלו – מרחוק ובאמצעות פתרונות טכנולוגיים (דרך אגב, נכון לכתיבת שורות אלו, מניית חברת Zoom הכפילה את עצמה מאז חודש פברואר).

מכיוון שלתפישתי לא היו נושאים דחופים ובלתי ניתנים לדיחוי, לא נפגשה המזכירות הרחבה בתקופה זו. אל דאגה, במהרה בימינו נחזור להיפגש לישיבות מרגשות וסוערות.

ככלל, תפקיד המזכירות הרחבה לדון ולהחליט בנושאים אסטרטגיים לשמיר, ופחות לעסוק בהתנהלות היום יום של הקיבוץ. בכל מה שקשור להתנהלות השוטפת של הקיבוץ, צוות הצח"י (צוות החוסן היישובי, למי ששאל את עצמו מה זה) קיבל את המושכות לידי. הצוות כולל את זמיר כרמי, יו"ר הצוות, את שקמה, את שי ואותי, וכמובן - את מנהלי האגפים.

לאורך כל התקופה, נפגש הצוות מספר פעמים בשבוע, דן בסוגיות שהיו צריכות לקבל מענה, וניסה לתת את הפתרונות הטובים ביותר לצרכים המשתנים. כולי תקווה שהצלחנו, לפחות ברוב הדברים.

"שבע פרות הטבת שבע שנים הנה וְשֶׁבַע הַשָּׂבָלִים הַטְבַּת שֶׁבַע שָׁנִים הָנָה, חֲלוּם אֶחָד הוּא."

בזמן יושבו במצרים, היה יוסף פותר את חלומות פרעה. מהמפורסמים בחלומות אלו הוא החלום על שבע השנים הטובות ושבע השנים הטובות פחות. יוסף ייעץ לפרעה לשמור בשנים הטובות תבואה לשנים הפחות טובות. כך עשה פרעה, וכך השתדלנו לעשות גם פה, בשמיר.

מה חדש בהנהלה הכלכלית? מאת שי שפיגלר

אפריל 2020

מדד שמיר - מהנעשה במגזר העסקי, בימים שהבלתי צפוי הוא הצפוי...

מתוך הנחת עבודה שההשפעות השליליות של "משבר הקורונה" וחוסר הוודאות הנובע ממנו לא יפסחו גם על המערכת הכלכלית והעסקית בשמיר, אנו עוקבים בשבועות האחרונים באופן צמוד ושוטף על הפעילות של כלל המערכת הפיננסית והעסקית שמיר.

כבר בתחילת המשבר נקטנו מספר צעדים מיידיים במגזר העסקי וגם בקהילה להקפאת ההשקעות וצמצום הוצאות היכן שניתן, מתוך ידיעה שישנם תחומים וסעיפים שהמצב ידרוש דווקא הגדלת הוצאות.

אמנם אנו פועלים במסגרות נפרדות של העסקים והקהילה, אבל אין זה סוד שקיום צורכי הקהילה הנוכחיים תלוי במידה רבה (כמעט מלאה) בהעברות מהעסקים. לכן אתייחס בדברי כאן לראיה של כלל המערכת (בהיבט התקציבי שלה).

מוקדם עדיין להניח כעת מספרים וודאיים ומוחלטים או תכנית עבודה מפורטת אבל אין זה מופרך לומר שללא קבלת החלטות ונקיטת צעדים כבר במהלך החודשים הקרובים, תסתיים השנה בגרעון תקציבי של העסק ושל הקהילה (תכנית מול ביצוע) על בסיס תכניות העבודה של 2020.

מעבר לכך, גם שנת 2021 (שבאופן רגיל תקציבה מתחיל להתגבש רק במחצית השנייה של השנה) תראה בוודאי שונה ממה שהורגלנו לו בעבר, כאשר השינוי המרכזי וההשפעה העיקרית יהיו צמצום מקורות העסק והקהילה וההכרח לאזן אותם באופן כזה או אחר.

לקיבוץ שמיר קיימות יתרות כספיות המנוהלות תחת תיק הנכסים הפיננסי, ומטרתן להוות מקור ובטחונית לפיתוח העסקי, יחד עם מקור כספי לצרכי החלטות הקהילה המיוחדות ו"חגורת ביטחון" לימי משבר. בתוך אלה כלולים כספי קרנות המילואים ה"צבועים" באופן ספציפי למטרות מוגדרות וכספים נוספים הניתנים לשימוש.

כאמור, לא אכנס כאן לפרוט מלא של מגוון הכלים העומדים לרשותנו לצורך טיפול בגרעונות הצפויים. רק אומר (את דעתי): הסתמכות על היתרות הכספיות של שמיר בלבד, יהיה צעד לא נכון ולא אחראי מבחינה כלכלית בראייה לטווח של מספר שנים. וכמאמר ימים אלו - "נדרש יהיה להכניס עוד כתפיים" מתחת לאלונקה..."

התכניות וההמלצות השונות יגובשו במסגרת צוות הניהול השוטף (שקמה, עובד, זמיר, אילן בלום) ובשיתוף מנהלי האגפים, יובאו לדיונים במהלך מאי-יוני לפורומים הרלוונטיים של ההנהלה הכלכלית והנהלת הקהילה, ויגיעו לדיון והחלטה על עדכון תכניות 2020 ו 2021 למזכירות הרחבה.

להלן דיווח תמציתי, במסגרת מגבלות כאלו ואחרות, על הנעשה במגזר העסקי שלנו:

שלא"ג - מפעלי החברה בישראל, ארה"ב ואיטליה עובדים באופן מלא, כמובן תוך המגבלות והתקנות הנגזרות מהמצב ולא צופים פגיעה כתוצאה ממשבר הקורונה.

שמיר אופטיקה - לאחר שנתיים של ביצועי שיא, במיוחד בשנת 2019 שהיוותה קפיצת מדרגה משמעותית, החלה שנת 2020 במומנטום דומה ואף מעבר לתחזית. אולם, במקביל להתפשטות נגיף הקורונה בעולם, החל מאמצע חודש מרץ וכתוצאה מסגירת מרבית חנויות האופטיקה ברחבי העולם, חלה הרעה מהירה וקיצונית בהיקף מכירות החברה שבאה לידי ביטוי בירידה של עשרות אחוזים בהכנסות.

מצב זה דרש נקיטת צעדים דרמטיים של צמצום בהיקף הפעילות העסקית וכלל, בין היתר, הוצאת כשליש מעובדי החברה בכל העולם לחל"ת, קיצוץ שכר זמני של כעשרות אחוזים לשכבת הניהול הבכירה בחברה, הקפאת הוצאות, ועוד...

במקביל לכל אלו ובמטרה לייצר בסיס כלכלי שיאפשר לחברה יציאה מהירה מהמשבר "ביום שאחרי" נעשו גם מהלכים לגיוס הלוואות לטווח ארוך מגורמים פיננסיים שונים.

כחלק מצעדים אלו ולבקשת החברה, התקבל אישור מצד הבעלים (קיבוץ שמיר וחברת אסילור-לוקסוטיקה) להשיב לחברה סכום כספי בגובה הדיבידנד שחולק בגין שנת 2019 כהלואה לטווח ארוך, דבר שיאפשר לה שמירה על איתנות ונזילות לצורך פעילותה בימים אלו.

חשוב לומר - החזרה לשגרה העסקית של שמיר אופטיקה עשויה לקחת זמן ולהשפיע על התוצאות הכלכליות עוד תקופה קדימה, אבל תודות לתמיכת הבעלים, להנהלת החברה, לעובדים המסורים ולהישגי החברה בשנים האחרונות, אנו בטוחים ביכולתה לצלוח את המשבר הנוכחי ולשוב ולשגשג בשנים שיבואו.

אופטיקה מדויקת SPO - גם כשהחברה עדיין בתחילת דרכה, ניכר שהמשבר העולמי הנוכחי רק

מטעים - נמשך התהליך המדורג של העברת מקל הניהול ואחזקת חלק משטחי הפרדס מחברת מהדרין לניהול בכוחות הצוות המקומי. במהלך השנה מתוכנן מסיק הזיתים ועל פי הנראה היבול צפוי להיות טוב ואיכותי.

נטיעת כרם היין מושהית כרגע כחלק מהקפאת השקעות וההחלטה בנושא תתקבל לקראת אמצע הקיץ.

נטיעת חלקת הקיין (קרן קופיעץ)

את אחת מההשפעות החיוביות של ימי הקורונה ניתן היה לראות בהתגייסות קבוצת צעירות וצעירי הקיבוץ, שנענו לקריאה לתגבר את השורות וסייעו רבות להשלמת הנטיעה של חלקת הקיין החדשה וסיוע בעבודה השוטפת כמענה למחסור בכ"א – ישר כוח לכולכם!!!

לסיכום:

היום, אולי יותר מתמיד נכון להודות על החלטות עסקית וכלכלית שנעשו ונבנו במהלך העשורים האחרונים ואשר הביאו את שמיר למצב בו איננו נסמכים על מקור הכנסה (מרכזי) יחיד, ומאפשר לנו מעין "חיסון כלכלי" כבסיס להתמודדות בעתות משבר ואירועים בלתי צפויים.

אולם חיסון, ככל שיהיה יעיל (ונא לא לתפוס אותי כאן בהשוואה רפואית מדעית), נכון שיבוא יחד עם נקיטת צעדים נוספים המיועדים לסייע בהתמודדות עם הבעיה ואולי גם לצמצם את האפשרות לשובה.

כך לדעתי נכון לנו לנהוג כעת ולראות במשבר שנקרה על דרכנו הזדמנות לעשיית התאמות מדודות ומחושבות באופן בו כולנו מתבססים בפן הקהילתי והאישי על המקורות העומדים לרשותנו.

אבקש להודות לכל המנהלים, העובדים והמתנדבים הרבות והרבים בכל עסקי וענפי שמיר בעסק ובקהילה שתרמו להמשך העבודה, השרות והפעילות הכוללת בתקופה מורכבת זאת ולאחל לכולם (כולנו) בריאות רבה.

שי שפיגלר

מחזק את ההכרה בנחיצותו של ספק מקומי ישראלי ואיכותי היודע לתת מענה ופתרונות (מתחום עיסוקה של החברה) הן ללקוחות בתעשיות הביטחוניות והן לשוק האזרחי בתחומי הרפואה ובכלל.

החברה המשיכה לפעול בתקופה זו כמעט באופן מלא תחת המגבלות ותוך פגיעה מזערית באספקה ובמכירות. ההנהלה הכלכלית רואה את הפוטנציאל הגלום בחברה, להוות מקור הכנסה ראוי ומשמעותי נוסף לשמיר בטווח של השנים הבאות, ועם כל הזהירות הנדרשת וחוסר הוודאות הקיים (ועדיין קיים), אישרה זה מכבר לחברה הרחבת תקציב השקעה של תכנית הצטיידות, לצורך הגדלת כושר הייצור על בסיס דרישות קיימות מצד לקוחות. במקביל - ממשיכה החברה לפעול לגיבוש תכנית אסטרטגית לשנים הקרובות שתובא לדיון ואישור בהנהלה הכלכלית בחודשים הקרובים.

המגזר החקלאי - אולי יותר מכל מפעלי או ענפי המשק, יודעת החקלאות התמודדות עם משברים מתמשכים מה היא... הפעם ניתן להניח שהשפעות משבר הקורונה על הפעילות החקלאית הכוללת של שמיר, גם אם קיימת, לא תהיה בעלת משמעות רבה.

בקר – הצוות החדש/ישן לומד ומתקדם בהפעלת העדר והמפטמה תוך צפי לשיפור התוצאות המקצועיות והעסקיות כבר בשנה הקרובה. הושלמה הסדרת גגות המפטמה והצוות מקדם תכנית לאכלוס עגלים מבחוץ בנוסף לעגלים שלנו. עגלים של משקי הבקר של מרעה גולן, "יתארחו" ב"פנסיון" שירחיב את מעגל ההכנסה של הענף.

לול – עושה רושם שגלי משבר ענף הפטם של השנים האחרונות בישראל (חוסר פיקוח, עודפי ייצור ושחיקת מחיר למשחטות והמגדלים) התמתן, ובחודשים האחרונים קיימת יציבות בין כל גורמי הענף אשר מאפשרת אופטימיות מסוימת (בינתיים). לול שמיר ידוע כבר שנים בתוצאות המקצועיות הטובות ומכאן גם התקווה למגמה דומה בהיבט הכלכלי.

גד"ש - כאילו מעולם אחר, אבל כמעט שכחנו שחודשי החורף האחרון (סוף 19 וראשית 20) הביאו איתם, יחד עם כמויות נאות של גשם, גם נזקי טבע בדמות הצפות שטחים שפגעו באופן משמעותי בכמה מיבולי גידולי החורף בשטחי הבית והאגם (שחזר להיות אגם). בימים אלו זורעים את כל השטחים בגידולי הקיץ בתקווה לעונת גידול טובה ורווחית.

קצת מפה וקצת משם

מספר דגן אבישי: במסגרת התרומה לחברה הישראלית והרצון להעלאת מודעות הציבור למוצר ייחודי זה של שמיר אופטיקה – יצרנו קשר עם בית חולים זיו בצפת והצענו תרומה של 100 זוגות משקפיים עם ציפוי מונע אדים לצוות הרפואי והסיעודי של בית החולים.

ב 7.4.2020 התייצב צוות מאופטיקה שמיר בבית החולים ובדק 100 אנשי צוות מרכיבי משקפיים. המרשם המתאים חולץ מתוך המשקפיים הקיימות, והעדשות המתאימות יוצרו, עם הציפוי המיוחד, במפעל בשמיר. העדשות החדשות הורכבו למסגרות חדשות שנבחרו מראש ע"י הצוות הרפואי.

התגובות לאחר שחילקנו חלק מהמסגרות היו מאוד מרגשות.

"זה נהדר" אמרה ד"ר נעמה מיימון, רופאה מיילדת, לאחר שהרכיבה את המשקפיים החדשים. זה בהחלט יסייע לתפקוד השוטף שלי.

"מדעים" ציין רופא אחר שסבל מאד מבעיית האדים, לאחר שחבש את משקפיו החדשים וגם נשף ובדק את עמידותם.

כל הכבוד לכם!

מסר: דגן אבישי 19.4.2020

שינשינים ומתנדבים

מה עושים מתנדבי שנת השירות בימי משבר, סגר ונגיף משתולל בחוצות?

משבר הקורונה לא פסח על המסגרות בהן פועלים מתנדבי שנת השירות של התנועה הקיבוצית. רוב המסגרות משיכות לפעול גם כעת במתכונת מותאמת – וכך גם השינשינים אשר מגלים מוטיבציה גבוהה ומחויבות למשימותיהם. חלקם התנדבו להישאר במסגרות תקופה ארוכה מתוך חשש שאם יצאו הביתה לא תתאפשר חזרתם למסגרת.

במסגרות בהן עצרה הפעילות (הדרכות טיולים, מסגרות חינוכיות), בחרו חלק מהשינשינים להתנדב במשימות לאומיות אחרות, כגון שמירה על ילדי עובדים חיוניים במערכת הבריאות וסיוע בעבודה חקלאית.

ולא רק השינשינים מתנדבים...

עשרות רבות של מתנדבים מרחבי העולם, שכבר שהו בארץ, קיבלו הארכה אוטומטית לאשרות השהייה שלהם עד סוף יוני.

עופרי רביב, ראש אגף צעירים ומעורבות בחברה: "שעה שהעולם סוגר שערי ומדינות קוראות לאזרחיהן לחזור הביתה, ישנם עשרות מתנדבים בינלאומיים שמבקשים להתנדב בקהילה הקיבוצית המארחת ולתמוך במשק המקומי"

כרגע יש כ 250 מתנדבים שממשיכים לסייע למשק הקיבוצי בפרט ולכלכלה הישראלית בכלל.

<https://mailchi.mp/e072b49c62c7/s967rn6eu?e=2cfa63c370>

מתוך: השבוע בתנועה הקיבוצית 30.3.2020

אופטיקה שמיר מסייעת לרופאים חובשי המסכות

למי מאתנו, מרכיבי המשקפיים, החובשים בימים אלה גם מסכת אף ופה - אין בעיית הצטברות אדים על העדשות? ומי אם לא הצוותים הרפואיים, העובדים שעות ארוכות עם מסכות פנים ראויים יותר מכל לפתרון הבעיה?

ובכן – קיימת טכנולוגיה חדשנית וייחודית הכוללת ציפוי פנימי "אנטי-פוג" (Anti-Fog) לעדשות מרשם. אופטיקה שמיר היא החברה היחידה בעולם המייצרת עדשות כאלה.

קצת מפה וקצת משם

להסיק את התנורים דווקא בגז טבעי? מכיוון שזהו גז זול יותר בכמעט 50% וגם "ירוק" יותר.

אז איך בכל זאת ניתן לאפשר לשלא"ג לצרוך גז טבעי וזול יותר למרות שצינור הגז לא מגיע אלינו?

חברת נתג"ז (נתיבי הולכת גז) דוחסת את הגז למכליות ומשנעת אותו ליעד הסופי.

תחנת הדחיסה הקרובה ביותר אלינו נמצאת באלון התבור, משם יגיעו אלינו מיכליות הגז החדוס.

עבור אותן מיכליות, נבנה כעת מול מפעל ספאנטק מבנה סגור מבטון שישמש מעין "מסוף חנייה" למכליות.

מדי יום תכנסנה מיכליות עמוסות גז למבנה והריקות יחזרו לתחנת הדחיסה וחוזר חלילה.

אז נברך: שיהיה בשעה טובה ומוצלחת, ונקווה שבעתיד הקרוב יגיע הצינור גם לגליל.

אין שישי בלי החלה של שושי

ילדי החינוך הבלתי פורמלי רגילים להגיע הביתה בכל יום שישי עם חלה. אבל מה עושים בימי קורונה? איך משמרים את המסורת?

התגייסו עובדי החב"פ, נתנו ידם בבצק ורגלם על דושת הגז וארגנו משלוחי חלות טריות ביום שישי לכל משפחות הילדים בחינוך הבלתי פורמלי.

כי אין שישי בלי חלה ואין כמו החלה של שושי...

מסרה: רוני האוזנר

קהילת דפנה מפרגנת לאחות חנה עמלני

וכל מילה נוספת - מיותרת...

טל עמלני 4.4.2020

חוות גז חדשה לשלא"ג

כל מי שצועד על המערכת לא יכול לפספס את קירות הבטון הגבוהים והעבים ההולכים ומתרוממים מול ספאנטק. זוהי חוות הגז החדשה של שלא"ג.

כמה מילות הסבר על הפרויקט:

גז טבעי דחוס CNG, הוא גז (בשונה מגז הבישול שלנו) שמקורו בקידוחי תמר ולוויתן.

משם מגיע הגז הטבעי לתחנות באשדוד ובאשקלון ומשם הוא אמור להגיע ללקוחות בצינורות ייעודיים.

אלא ש... הצינורות עדיין לא מגיעים לכל חלקי הארץ, בטח שלא לפריפריה הרחוקה הנקראת "הגליל העליון" ולבטח יעברו עוד כמה שנים עד ש...

בשלא"ג יש תנורים הצורכים גז והרבה... ועד היום הם תודלקו בגז בוטאן (גז בישול). ולמה כדאי

קצת מפה וקצת משם

אבל זה עדיין לא הכל...

לכבוד יום העצמאות קיבלו כל המשפחות שיש להן ילדים במערכת החינוך, ערכה חגיגית ומתוקה ליום העצמאות

1 שושי ורוני בשלבי האפייה

2 צרויה וגידי יוצאים לחלוקה

נר זר למשפחות השכולות

ילדי בר המצווה, שכבת גויאבה, עברו ביום הזיכרון וחלקו נר זר למשפחות השכולות.

כבוד !!

3 שירה ונועם מזי"א והחלות שקיבלו

מאת: רות בן-זאב

אמנות במטבח

אופן הכנה

בראוניז

אנחנו עוברים ימים לא פשוטים.

דבר ראשון ומה שמדאיג אותי יותר מכל, זה שבבחירות השלישיות שוב לא הייתה הכרעה. העם מפוצל ושני המחנות מונעים בעיקר ע"י שנאה.

ואני לא מבינה איך מתקיים המצב ההזוי, שאנשים מצביעים לאדם עם כתב אישום.

הדבר השני שמטריד אותי הוא מגפת הקורונה, ומה הגבול הנכון בין אחריות להיסטוריה.

לי לא לגמרי ברור אם חצינו אותו עמוק לתוך ההיסטוריה, או שאנו נוהגים באחריות.

ואם זה לא מספיק להרגשת סוף העולם המתקרב, הגיעה הרוח והראתה לנו מה כוחו של הטבע.

והמסמר האחרון – המיקסר שלי התקלקל!

מה אפשר להכין בימים כאלו אם לא אוכל מנחם? ושוקולד הוא אחד המנחמים הגדולים.

אני מכינה את הבראוניז האלה, חותכת לריבועים קטנים (הטעם מאוד עשיר ומרוכז) מקפואה ומפשירה לפי הצורך.

עד שהקפה מוכן הבראוניז מפשירים.

חומרים

200 גרם שוקולד מריר

200 גרם חמאה

3 ביצים

250 גרם סוכר

80 גרם קמח

70 גרם קקאו

קורט מלח

תוספות

100 גרם אגוזי מלך

100 גרם שוקולד חלב

100 גרם שוקולד מריר

מחממים תנור ל 170 מעלות.

ממיסים שוקולד וחמאה ומערבבים למרקס חלק.

מערבבים במיקסר עם וו גיטרה ביצים וסוכר עד שמתקבלת תערובת תפוחה ובהירה, מוסיפים את השוקולד המומס ומערבבים.

מנפים לתערובת קמח וקקאו ומערבבים רק שהמרקס אחיד.

מוסיפים חצי מהתוספות ושופכים את התערובת לתבנית מרופדת בנייר אפייה.

שמים מעל את החצי השני של התוספות.

אופים בין 18 ל 25 דקות, תלוי בתנור. החלק העליון צריך להיות אפוי, הפנים צריך להיות לח.

מחכים שיתקרר לגמרי ורק אז חותכים.

טיפ (ה)

בימים אלה, כאשר אנו מקבלים הרבה מאד משלוחים מהכלבו, בשקיות – הנה טיפ קטן **לשטיפת ירקות ופירות** תוך שימוש משני בשקיות וגם חיסכון במים ובסבון:

אני מאחדת את כל הירקות/הפירות לשקית אחת (במידת האפשר), מטפטפת פנימה טיפת סבון (מתאים) ומעט מים, סוגרת את פי השקית ומשקשקת.

הירקות מתחככים זה בזה ובסבון מכל הכיוונים. מה שנוותר הוא רק להוציאם מהשקית ולשטוף במים נקיים.

תשובות לשמיריטרייה 3

1. ג. נורבגיה

2. א. ניקיטה חרושצ'וב

3. ד. המפלצת

4. ב. האיש ההוא

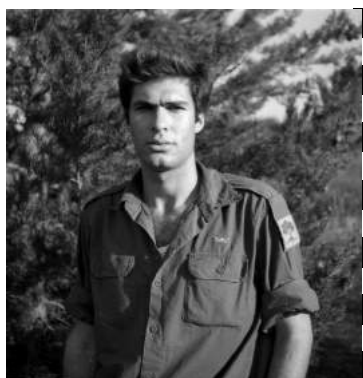
5. ג. אפרים שמיר

ארכיון שמיר

נזכור

אברהם פלדמן

14.4.1950	נפטר	אשר-פליקס פרי
8.4.1955	נפטר	נסים יקותיאל
15.4.1974	נפטר	אברהם פלדמן
14.4.1985	נפטר	דוד יהודאי
8.4.1995	נפטר	משה אפרת
20.4.1995	נפטר	[בן] עמי פרבר
12.4.1998	נפטרה	יהודית יגר
10.4.2001	נפטרה	בלה מן
25.4.2001	נפטר	חיים שולר
29.4.2004	נפטר	איאן ואן רנדסברג
1.4.2005	נפטר	דוד [דידל] בולר
27.4.2014	נפטרה	נונה שחם
12.4.2016	נפטרה	ג'ואן (יונה) חלפי
26.4.2016	נפטר	משה כגן
17.4.2017	נפטרה	גיטה רונן
3.4.1958	נספה	גבי סגל
7.4.1976	נפטרה	אסתר אזיס
7.4.1978	נפטרה	חנצה רבקה קריגלר
8.4.1981	נפטרה	דבורה גרמן
25.4.2004	נפטרה	חנה עמלני
20.4.2006	נפטר	בן אפרים יצחק (מנו)

תמונת החודש

מאוסף תמונות הארכיון

י ה י ז כ ר ס ב ר ו ך

ארכיון שמיר

נזכור

אריה (לייביש) מסד

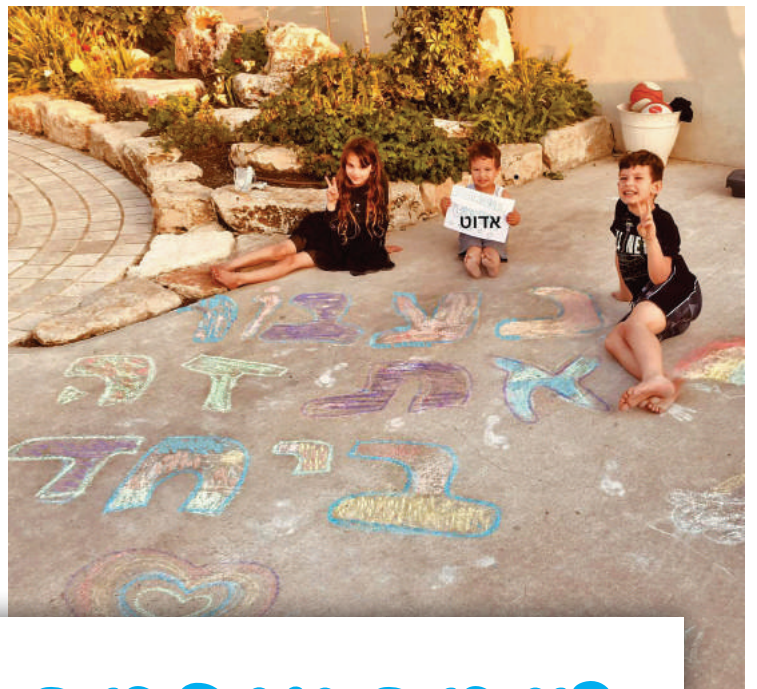
31.5.1995	נפטר	אריה-לייביש מסד
2.5.2005	נפטרה	טובה סגל
9.5.2007	נפטרה	פרידה שילוח
17.5.2007	נפטרה	שוריקה מוסקו
6.5.2010	נפטרה	ברוריה אפרים
12.5.2017	נפטר	רפאל (רפי) סולומונוביץ'
27.5.2019	נפטר	ישראל מסד

15.5.1963	נפטרה	אסתר גורי
10.5.1966	נפטרה	לוציה ואינו
23.5.1975	נפטר	יעקב שוורץ
12.5.1977	נפטרה	מלוינה בראונשטיין
30.5.1982	נפטרה	לאה כהן

תמונת החודש

מאוסף תמונות הארכיון

י ה י ז כ ר ס ב ר ו ך

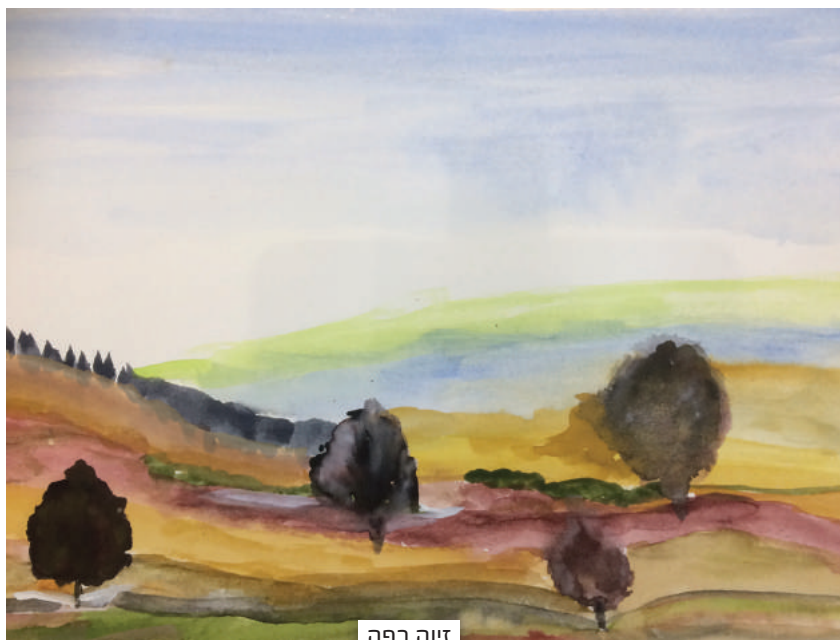
ציורים ומסרים על הסבילים

צילמו: רוני האזנר ורית ברנר

אסנת פיאנקו

זיוה בפה

טובית קמחי

תערוכה דיגיטלית

בימי קורונה

חנקה שולר